

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103. Telephone: 431-6344

XLIX

Rugsėjis — September 9, 1964

Nr.100

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

GINČAS DĖL KOMUNIZMO

GOLDWATERIS KALTINA JOHNSONĄ NESUPRATIMU PAVOJŲ, KURIE GRESIA JAV. TUO TARPU DAUGELIS AMERIKOS IR D. BRITANIJOS VIEŠOSIOS NUOMONĖS FORMUOTOJŲ AIŠKINA, KAD GOLDWATERIS KLIUDĄS CHRUSČIOVUI PAVIRSTI NEKALTU AVINĖLIU.

Vytautas Meškauskas

Respublikonų kandidatas į prezidentus sen. B. Goldwateris praeitą ketvirtadienį Prescott, Ariz., pradėdamas savo rinkiminę kampaniją, kaltino dabartinę administraciją nesupratimu pavojų, kurie gresia JAV. Girdi: "Ar reikia geresnio tam įrodymo, kaip kad faktas, jog savo nominacijos priėmimo kalboje dabartinės administracijos vadovas komunizmo visai net nepaminėjo."

Yra faktas, kad komunizmas yra vienintelis tikras pavojus taikai. Faktas, kad komunizmas yra pavojus kiekvienam laisvam žmogui. Jis negali būti ignoruojamas."

Iš tikro prezidentas Johnsonas, priimdamas demokratų nominaciją, nerado reikalo paminėti komunizmą. Ir tai nebuvo koks neapsižiūrėjimas. Komunizmo neminėjimas išplaukė iš dabartinės administracijos politikos.

Tiesa, komunizmas dar buvo linksniuojamas demokratų partijos platformoje, kuri buvo paties prezidento peržiūrėta. To linksniavimo ten nebuvo galima išvengti, turint galvoje anksčiau jau priimtą respublikonų platformą, bet tai, atrodo, padaryta daugiau ar mažiau atsargiai. Tam atvejui, jei respublikonų kalbėjimas apie komunizmą grėsme turėtų pasisekti. Tada galima būtų atsikirsti, kad ir mes, demokratai, tą reikalą jau esame apsvaistę savo platformoje. Prezidentas sėka viešosios nuomonės tyrinėjimo rezultatus. Jei jie jam parodytų, kad tos nuotalkos yra priešingos jo politikai, kad jos iš tikro yra labai priešingos komunizmui, jis būdamas labai apsukrus politikas, tikrai nepasirinktų viceprezidento postui kairiojo H. Humphrey.

Mat, šiaip ar taip, didelė dalis Amerikos intelektualų ir viešosios nuomonės formuotojų, kaip žurnalistų ir TV- radijo komentatorių, yra linkę komunizmą grėsme laikyti nebeaktualia. Toliausiai tai linkme yra nuėjęs buv. JAV ambasadorius Maskvoje ir Belgrade George F. Kennan, kuris net reikalauja, kad žodis "komunizmas" būtų išbrauktas iš kasdienio žodyno!

Tiesa, komunizmas šiandien nėra toks monolitinis kaip anks-

čiau, o vis dėlto to tikėjimo vardu vis dar kontroliuojamas apie trečdalis visos žmonijos. Ir jį siekiama prievarta primesti kitiems.

Tačiau daugelis amerikiečių, kaip ir britų, įsivaizduoja, kad Rusijos -- tą vardą jie daug mėliau vartoja negu Sovietų Sąjunga -- interesai reikalauja glaudžios sąjungos su JAV ir gerasis Nikita Chruščiovas tai supranta. Tačiau jo rankos esančios surištos. Jis negali staiga oficialiai atsisakyti "komunistinio popiežiaus", aureolės, todėl jam reikia duoti laiko. Anot britų sovietologo Edwardo Crankshaw, Nikita siekia susitarimo su amerikiečiais jau aštuoni metai, nuo 1956 m., kada jis atsisakė Lenino doktrinos apie karo neišvengiamumą. Bet kartu jam reikėjo vaizduoti vistiek esant geru komunistu. Po Kubos krizės jis tačiau pradėjęs tikrai taiknią politiką. Jis pasirodęs esąs labai atsargus ir santūrus Berlyne, Kipre, Lotynų Amerikoje...

Kaip plačiai tokios idėjos yra pasisklidusios Amerikos vadovaujančiuose sluoksniuose matyti iš to, kad net Robert F. Kennedy,

nuvykęs į Lenkiją pareiškė, kad Amerikos santarvė su Sovietų Sąjunga yra galimybių ribose. Jei tačiau Amerikos - Rusijos santarvė galėtų būti įkūnyta, tuo atveju padėtis sovietų satelitų kraštuose pagerėtų, nes Rusijai nebūtų reikalo smarkiai kontroliuoti savo satelitus, dėl to, kad ji, kartu su Amerika, galėtų savo valią primesti visam pasauliui. Žinia, Chruščiovas taip taiklingai yra nusiteikęs ne vien dėl savo geros valios, bet daugiau galimos kiniečių grėsmės paveiktas. Tačiau motyvai šiuo atveju esą mažiau svarbūs.

Goldwaterio komunizmo pavojaus iškilimas išgaudino daugiau Crankshaw negu Chruščiovą. Jei JAV būsimasis Chruščiovui priešingos, jam neliksią kitos išeities kaip grįžti prie stalinizmo ir vėl suvaržyti satelitus ir sugriežtinti režimą namuose. Tokiu atveju yra galimas, nors ir nelabai įtikėtinas, ir Maskvos susitaikymas su Pekinu. Visa tai galį atsitikti tuo atveju, jei JAV, Goldwaterį išrinkus prezidentu ar ne, pagriežtintų savo laikyseną komunizmo atžvilgiu, komunizmo, į kurį pats Nikita netiki, bet to dar negali viešai pasakyti.

Tokios mintys ir prielaidos slypi ir JAV užsienio politikos vairuotojų bei aiškintojų galvoje. Už tai prezidentas ir neminėjo komunizmo. Man atrodo, kad tokių minčių tėvu buvo daugiau taip galvojančių noras, negu gyvenimo faktai.

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

* PREZIDENTO JOHNSONO Detroitė pradėta rinkiminė kampanija rėmėsi šūkiu -- "gerbūvis, teisingumas ir taika". Savo kalboje jis apenkė grynai partinius klausimus, pabrėždamas visų jungtines pastangas gerbūvio, teisingumo ir taikos siekiant. Iškilęs vis kylantį šio krašto gyventojų gerbūvį, visų lygias teises prieš įstatymus, prezidentas atkreipė dėmesį į taikos siekius, kurie remiami JAV kariniu galingumu, tvirta laikysena Kubos ir Vietnamo klausimais ir parama Rytų Europos valstybėms jų nepriklausomybės pastangose. Savo kalboje jis guodėsi, kad po 1959 m. (Kubos revoliucijos), joks kraštas nepateko komunistų įtakon. Komunizmas pradėjęs byrėti.

Pabaigoje jis kvietė nesiskaldyti, o dar šviesesnę ateitį kurti jungtinėmis jėgomis. Tautos ir individai, siekia skaldymo ir vai-

dy, taiko susmugdyti mūsų ir viso pasaulio viltis.

* ČILĖS PREZIDENTUI išrinktas Eduardo Frei leido lengviau atsikvėpti visiems, kurie turėjo pagrindo baimintis Čilės postūkių į kairę. Tai būtų įvykę, jei rinkimus būtų laimėjęs turtuolis - marksistas Salvador Allende. Prezidentas Frei priklauso Čilės krikšč. demokratų partijos kairiajam sparnui. Savo programoje jis yra užsibrėžęs įvykdyti daugelį socialinių reformų.

* KUBOJE SANDELIUOJAMA tiek karinės medžiagos, pristatomos Sov. S-gos, kad jos užtektų visų P. Amerikos valstybių apginklavimui. Amerikiečių spaudoje guodžiamasi bent tuo, kad neberandama rodančių į JAV nukreiptų raketinių ginklų.

* PREZ. JOHNSONĄ PERRINKUS sekančiam terminui, spėjama, kad visas štabas prez. J. F. Kennedžio surinktų padėjėjų turės apleisti Baltuosius Rūmus.

* INDONEZIJAI IŠMETUS parašutininčius ir jūrininkus į Malajaziją, tame Azijos pakraštyje gali kilti "rimtas" karas, paliekant Vietnamo kovas šėšėlyje.

Australijos lietuvių pagamintas foto montažas, kuris buvo įteiktas kiekvienam Amerikos lietuvių krepšinio rinktinės dalyviui, istorinės išvykos vadovams ir iniciatoriams.

DEMOKRATINĖ PANICHIDA ITALIJOS KOMUNISTUI

Panichida vadinasi rusų stačiatikių pamaldos už mirusius. Kurį laiką po bolševikų revoliucijos Rusijoje buvo daromos mirusiems komunistų veikėjamams

Indonezijos prez. Sukarno, Raud. Kinijos remiamas ir skatinamas, vėl grasina sutriuškinti naująją Malajazijos valstybę.

Malajiečiai pasiryžę kovoti. Šaudyti įsakyta ir tame krašte esantiems britų kariuomenės daliniams.

* CHRUSČIOVO SUTIKIMAS APSILANKYTI Vak. Vokietijoje aiškina kancelerio Erhardo noru tiesioginiai patirti, ką Chruščiovas turi pasiūlyti. Beto, ir pats Chruščiovas, susipykęs su Mao, nenori ilgesnį laiką turėti dviejų pavojingų frontų.

Vis besiplečianti satelitinė valstybių prekyba su Vak. Vokietija verčia ir Chruščiovą dairytis kreditų ir prekių smunkančiam ūkiui palaikyti.

"civilinės panichidos", t. y. minėjimai be bažnytiniių apeigų. Dabar netikėtu būdu Italijoje komunistų partijos vad. parlamento narys P. Togliatti, miręs Jaltoje, susilaukė "demokratinės panichidos", kurią jam atlaikė Italijos demokratinių partijų atstovai.

Togliatti, daug metų gyvenęs Maskvoje, buvo vienas iškimiausių Kremliaus batlaičių. Todėl jis kartu su prancūzu Thorez'u ir vokiečiu Ulbricht'u sudarė išimtį gausių Stalino nužudytų ar ištremtų nerusikų komunistų tarpe, nebūdamas paleistas kruvinių valymų ir naudojamas ligi galo Stalino malone.

Tokią karjerą jis padarė, žinoma, dalyvaudamas Stalino nusikaltimuose. Po Stalino mirties Togliatti taip pat uoliai tarnavo Chruščiovui. Savo lankstumo dėka Togliatti daugiau kaip 20 metų išsilaikė italų komunistų partijos sekretorium, vadovaudamas jos

veiklai, siekiančiai įprastų tikslų: demoralizuoti visuomenę, diskredituoti demokratiją, plauti ateizmą, griauti socialinę santvarką. Tokiu būdu Togliatti buvo žymus ir pavojingas Italijos priešas ir ši aplinkybė pagal įprastą logiką turėtų būti italų demokratams pakankama Togliatti pasmerkti. Tačiau tai, kas įvyko jam susirgus ir mirus, parodė, jog toji aplinkybė anaipol nebuvo pakankama.

Kada Togliatti susirgo, iš Italijos į Jaltą buvo pašauktas jo asmens gydytojas (kartu buvo pareikalauta atvežti reikalingi apopleksijai gydyti vaistų, nes, kaip pranešė Togliatti palydovai, sovietuose galima gauti tik peniciliną). Gydytojų prašymu, sovietų atstovui Romoje jį parėmus, jam buvo duotas ministerio pirmininko žinioje esantis karo lėktuvas, kuriuo nuskrido taip pat komunistų partijos vice-sekretorius. Užsienio reikalų ministerija pavedė Italijos ambasadai Maskvoje būti ligonio dispozicijoje. Eilė svarbių politikų -- krikščionių demokratų, respublikonų, socialdemokratų -- pareiškė ligoniui linkėjimus. Senato pirmininkas Merzagora, bepartinis, telgrafavo linkėjimus komunistų partijos centro valdybai ir taip juos suformulavo: "Patirdamas liūdną žinią apie Palmiro Togliatti susirgimą, reiškiau jam, jums ir italų darbininkams gretai pasveikimo linkėjimus". Taigi, Senato pirmininkas nukreipė savo linkėjimus ne į darbininkus komunistus, bet į visus darbininkus, lyg Togliatti atstovautų visą Italijos darbininkiją. Kita staigmena buvo užuojautos telegrama, pasiųsta Italijos emisijos banko valdytoja Carlis, kuris, nebūdamas nei komunistas, nei parlamento narys, neturi su komunistų vadu jokio formalaus ryšio, nebent tik ta prasme, kad komunistai siekia nuvertinti emisistų Nukelta į 2 psl.

BRANGŪS AMERIKOS LIETUVIAI!

Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio rinktinė šiandien užbaigė savo triumfališką kelionę po Australiją ir savo pergalių vartine dar kartą įrodė pasauliui, kad lietuviai krepšinio sporte tebestovi pirmaujančių pasaulio tautų tarpe.

Iki širdies gilumos sujaudinusi Australijos lietuvių, ši išvyka paliko mums niekados neišdilsiančius prisiminimus ir mūsų jaunąją kartą žymiai sustiprino jos lietuviškumo kelyje.

Už rinktinės atsiuntimą mūsų giliausia padėka pirmoje eilėje yra skiriama šiaurės Amerikos lietuviams, kurių sudėtos aukos įgalino šią istorinę išvyką įvykdyti.

Nuoširdi padėka rinktinėi ir jos vadovams už pergales, kurios suteikė mums tiek daug džiaugsmo ir sukėlė ne tik mūsų, bet ir viso pasaulio lietuvių pasididžiavimą šauniaisiais Amerikos lietuvių krepšininkais.

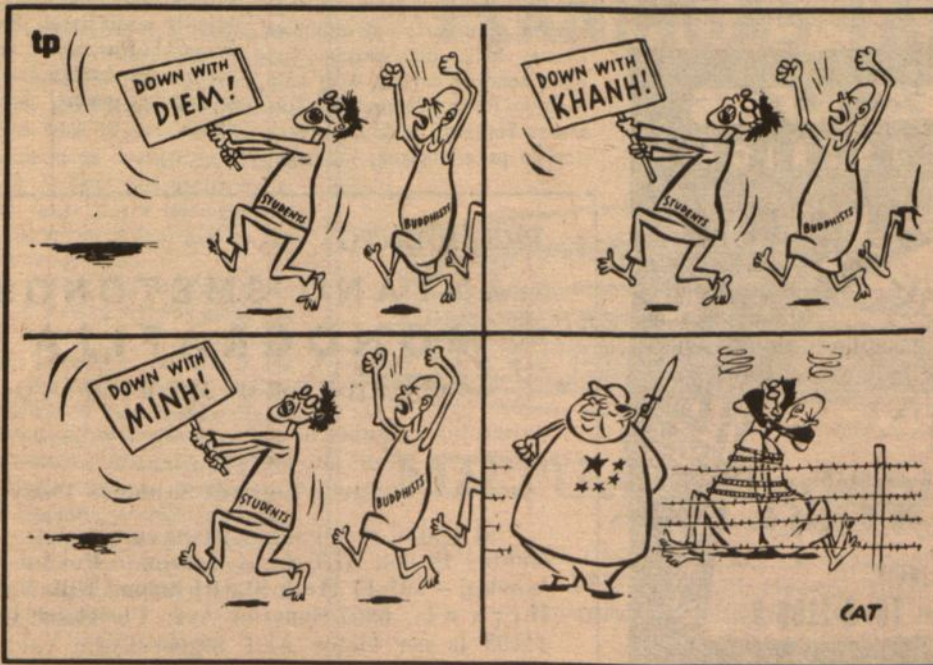
Lietuvai ir lietuviams šiame žemyne buvo atliktas didžiulis patarnavimas, kurio vaisiais mes turėsime laimės naudotis dar ilgus ateities metus.

Tikime, kad už kelių metų bendromis Jūsų ir mūsų pastangomis pavyks tokią pačią išvyką Australijon pakartoti.

Iki to laiko gyvensime šauniųjų Amerikos lietuvių krepšininkų pergalių džiaugsmo dvasia.

Australijos Lietuvių
Fizinio Auklėjimo ir Sporto Valdyba

1964 m. rugpjūčio mėn. 12 d.

Vakar, šiandien, rytoj, poryt...

Prezidentas de Gaulle, Prancūzija, Tretysis Pasaulis, Lietuva ir... Vliakas

J. Lanskoronskis

(5)

De Gaulle partneriai ir sako, kad kurti vieningą Europą reikiama: turėti žemės ūkio, energijos, transporto, pramonės investicijų, prekybos, pinigų ir t. t. bendrą politiką. Tai reiškia, kad Europa turi būti savo sprendimų viešpats ir sugebėti vienavališkai nepriimti iš išorės svetimų valstybių siūlomų planų. Bendras europinis muitų tarifas yra europinio jungimosi pagrindas. Per "Kennedy round" ar kitokias derybas, nevalia įsivaizduoti, kad "trečiosios valstybės", kurios nepasidūda mūsų vieningai ekonominei disciplinai, galėtų plačiai atvertomis durimis skverbti į mūsų rinką arba primesti tokius tarifus, kurie grąsintų Europai nustoti ekonominės nepriklausomybės.

Jei Europa Atlanto Sąjungos rėmuose įgauna svarų ūkiškai, kodėl taip negalėtų būti ir gynybos srityje? Ar dviašis: -- Amerikos - Europos atlantizmas yra tik tuščia svajonė? Ne vienas de Gaulle, bet visi europiečiai mano, kad bendroje gynyboje Europa turi pilną teisę dalytis su JAV atsakomybe už branduolinių ginklų panaudojimą, nuo kurių priklauso europinių tautų likimas. Gynyboje, kaip ir kitose srityse, akcijos vieningumo siekdama, Amerika ir Europa turi veikti kaip lygūs partneriai... Nelaimai, Europa, kaip vienetas, tu ginklą neturi, o svarbiausia nėra vienos europinės politinės valios. JAV - SSRS atominės lygsvaros akivaizdoje, Europos gynybos problemos negalima išspręsti nei nacionaline "smūgio jėga" (prancūziška?), nei "daugiašališka jėga" (dėl kurios vis nesusitariama, prie kurių de Gaulle nenori prisidėti ir kurios vis tiek be JAV negalima sukurti), bet ji gal išspręstina savarankiškai Europine atome jėga? Europos ekonominiams jungimuisi įsibėgėjus, jo dabartinė stadija jau pralenkta: dabar pirmą ir svarbesnę vietą de Gaulle partnerių galvėjimu, turi užimti politinė Europa, kuri viena turės galia kalbėtis su pasauliu ir apipavidalinti būsimos jungtinės Europos valstybinius bruožus. Tačiau nėra valstybės be institucijų. Tų institucijų kelias eina per politinę vykdomąją valdžią ir per Europinio parlamento išrinkimą visuotiniu balsavimu.

Tokių Europos "šešių" partnerių tendencijų akivaizdoje, kokia gi yra de Gaulle pozicija? Ji spūriasi prieš de Gaulle samprotavimus, kad negalima nei suformuluoti nei vieningai ginti bendrų europinių interesų vien valstybės

galvų bei jų ministrų periodiniais susitikimais (de Gaulle formulė), kurių uždavinys yra ginti savo siaurai tautinius interesus... Kol tie interesai vieni kitiems prieštarauja, nėra vilties, kad iš panašių pasitarimų paaiškėtų bendras Europos interesas. Italija, pvz., negalėdama įveikti savo sunkios ekonominės padėties, vis dar priklauso nuo JAV pagalbos, Beneluxo kraštai, ypač Olandija, kurie gyvena iš tarptautinės prekybos, visada bus patraukli "laisvo keitimosi" meškerei ir individualių pelninių sutarčių pagundai, kol jie nebus tikrai "institucinėje Europoje" integruoti, o kol gresia šaltojo ar "šaltojo" karo pavojus.

Vokietijos saugumas ir gyvybė priklauso nuo Amerikos globos. Jei "atlydis" ilgesniam laikui stabilizuosis, gali ateiti laikas, kada Vokietijos interesai jai diktuos R. ir Vok. Vokietijos susijungimo problema spręsti be tarpininkų su SSRS derybomis...

Visais požiūriais (ekonominiais, saugumo, politiniais...) tik integruota Europa, gera valia pasisavinusi viršvaldžios valstybinės institucijos, gali tikėtis savarankiškos politikos. Suverenų valstybių bendradarbiavimo Europa (de Gaulle formulė) tikro pavojaus atveju neišvengiamai turės pasiduoti Amerikos globai.

Kad gen. de Gaulle politika kovoja už nepriklausomumą nuo JAV, būtų sekminga, reikdų, kad ji būtų ne vieno solisto de Gaulle politika, bet kad ji būtų Europos politika. Daug vilčių generolas dėjo į prancūzų-vokietų bendradarbiavimo sutartį, kurią jis buvo linkęs aiškinti kaip tokio nepriklausomumo išraišką. Jis tikėjosi įtaigoti Adenauerį, dabar Erhardą ir jei ne suardyti jų santykius su JAV, tai bent priversti juos vesti "savarankišką politiką". Jis tikėjosi išspręsti plaištą tarp Londono ir Bonnos, o svarbiausia tarp Bonnos ir Washingtono. Tos sutarties pagrindu jis mėgino kurti ir politinę Europą, kviesdamas prie jos dėtis ir kitus, EEB narius. Paryžiaus-Bonos ašis, pagal de Gaulle, turi būti "Valstybių Europos" nugarkaulis, kurios bendrą politiką nustato periodinės valstybių galvos bei jų ministrų konferencijos. Panašios konferencijos, nors ir galėtų būti naudingos, bet tokia Valstybių Sąjunginė Europa mažai bendro turi su institucine Europa, kurios pagelddauja kiti Europos partneriai. Kaip galima įsivaizduoti "europinę Europą" be bendrų europinių vykdomųjų institucijų?

De Gaulle "europinės Europos" nepriklausoma politika galutinio išvadoje yra tik nusistatymas prieš JAV dominavimą tiek NATO rėmuose, tiek bendrai pasaulinėje politikoje, ir jis siejosi, kad partneriai, ir Vokietija, "...dar netiki, kad europinė politika turi būti nepriklausoma..." Ta aplinkybė ir sudaro šešėlių prancūzų-vokietų santykiuose. Pastarieji žino, kad dabartinės sąlygos ir dar ilgas metus Prancūzija negali suteikti Vokietijai, ir bendrai Europai, lygiavertiško saugumo, kurį garantuoja strateginės JAV jėgos. Bet kurios de Gaulle pastangos villoti ar spausti pasirinkti Prancūzijos

jau JAV, yra ir ilgam pasiliks bergždžios. Ir vistiek, pasitikėdamas vien savimi ir savo neklaidingumu, de Gaulle masinei Europos "bendruomeninei" valiai nepalaužomai prieš pastato savąją "tėvynių Europos" viziją... Ir dialogas dėl politinio Europos jungimosi nutrūksta... ir nusibosta. Italija jau seniai nespėja savo "blogų" JAV. Jai priartėja ir visi mažieji partneriai. Penki kraštai jau prieš 10 metų suformulavo tam tikrą Europos koncepciją. Prancūzijoje didelė gyventojų dalis ir daugelis žymių politikų išpažįsta tas pačias idėjas. Visus tuos europiečius stebina ir erzina de Gaulle išdidus priekaištas kad "...jie" nenori europinės nepriklausomos politikos... Jau 1948 m. Hagos Kongreso darbu sustraukoje, jie tvirtino, kad "...Jei Europa nori atstatyti savo vietą pasaulyje tarp JAV ir Rusijos, ji turi apsiungti, kad galėtų turėti integruotą gynybą, apjungtą ūkį ir bendrą užsienio politiką. Jei de Gaulle

nebūtų toks, koks jis yra, be jo apgalvotos manijos rausti duobes kely, kuriuo tas Europos advokatas mano einąs, tos "europinės Europos" kūrimas būtų kur kas toliau pažengęs, o gal būtų jau įvykęs faktas. Nelaimai, jis ir Europą nori sutapatinti su Prancūzija. Peranksti jis pradėjo kalbėti Europos vardu. Europiečiai nelinkę Europos didybės tirpdyti Prancūzijos puode.

Vienas įtakingo dienraščio "Le Monde" publicistas nebūdamas sistematingu de Gaulle politikos priešu, kritikuodamas užsienio politiką, savo straipsnį baigia žodžiais: "...Perdėtas nacionalizmo kultivavimas susiduria su kitu tautų nacionalizmu, kelia nesusipratimus, kursto tarptautinę netvarką ir veda į žolaciją... De Gaulle mėgsta žaidynes, kurios gąsdina ar erzina jo partnerius ir kuriomis prišas tegali tik džiaugtis! Dažnai dviprasmiškumo meistras, o kartais viską statydamas ant vienos kortos, jis siekia primesti savo valią europiečiams ar amerikiečiams, kaip jis ją primeta prancūzams. Kad tik jam netektų nusilenkti kaip Alžire, per vėlai ir už aukštą kainą, prieš realybes, kurias jis mano valdąs!" (Bus daugiau)

DEMOKRATINĖ PANICHIDA...

Atkelta iš 1 psl.

jos banko leidžiamas liras. Tokiu būdu pirmasis Italijos komunistas buvo traktuojamas kaip leader of Her Majesty's opposition Didžiojoje Britanijoje. Šitoje "britiškoje" nuotakoje išimti tesudarė vieno mažo provincijos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam piliiečiui, subversyvinės partijos vadui, Italijos ginkluotųjų pajėgų juodintojui". Bet tokios paprastos miesto liberalų partijos skyrius, pritaikęs italų padėčiai ne "britišką", bet itališką galvosena. Jisai pareiškė krašto apsaugos ministeriui protestą prieš "kariško lėktuvo pavidimą privačiam pili

DIRVA

THE LITHUANIAN
NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO. 44103
TELEPHONE: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Išėina: pirma-
dieniais, trečiądieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

YRA SKIRTUMAS

Ivykiai ir visi duomenys liudija, kad respublikonų partijos vadovybė Sov. Sąjungos pavergtų kraštų atstovams skiria dėmesį, iki šiol dar neregėtą net ir rinkiminiais metais. Jų suorganizuotas tautybių komitetas prie partijos vadovybės Washingtono veikla aprėpiant visas sritis, -- spaudą, tautybių organizacijas, atitinkamą ryšį su jomis ir atstovavimą. Nepaprastas to tautybių komiteto aktyvumas jaučiamas kasdien siuntinėjamais pranešimais ir informacijomis, ne retais vizitais to komiteto pareigūnų ir t. t.

Prieš pat respublikonų konvenciją, atsakant į vieną to komiteto pareigūno laišką, nepavyko susilaikyti nuo priekaišto, kad visas tas jų aktyvumas, siūlymai ir klausimai mums jau žinomi. Jie pasirodo kiekvienais rinkiminiais metais. Dėmesys tautybių grupėms, jų organizacijoms ir spaudai pakyla aiškiais balsų medžiojimo sparnais.

Į tą laišką nebuvo atsakyta laišku. Buvo atsiųstas iš Washingtono žmogus išsiaiškinti.

Reikia sutikti, kad organizacine prasme respublikonai veikia taip, kad į jų pastangas, į jų ieškomus ryšius nekveipti dėmesio negalima, jei ir galvotum, kad čia gal tik geriau organizuotas rinkiminių metų pokštas. Dėmesys kryps ta pusėn dar ir todėl, kad demokratų partijos pusėje -- visiškai tykla. Atrodo, jų viršūnėse yra toks įsitikinimas laimėjimu, jog su "mažmožiais" neverta nei pradėti.

Tas "neprasidėjimas" būdingas. Jį iškelia tie, kurie stebėjo ukrainiečių iškilmės Washingtono Ševčenkos paminklą atidarant. Tuo pat metu vyko gi ir Lietuvos Kongresas... Vyriausybės atstovų ir prezidento atsisakymas dalyvauti tose iškilmėse buvo motyvuojamas tuo, kad Ukraina yra Sovietų Sąjungos dalis ir laisvės siekiančių ukrainiečių demonstracijoje dalyvavimas pakentų geriams JAV ir Sov. Sąjungos santykiams. Už tai tose iškilmėse gavo progos atsigriebti gen. Eisenhoweris, išdėstant griežtesnę respublikonų politiką komunistų atžvilgiu.

Po respublikonų konvencijos prezidentas Johnsonas sukvietė svetimomis kalbomis leidžiamų laikraščių atstovus. Ką tie atstovai patyrė, jau iš spaudos žinoma. Taip pat ir demokratų konvencijos metu net ir lietuviai Vyčiai nebuvo užmiršti dalintis gimtadienio kepsniu, bet vargu ar tai davė laukiamos pagodos tiems, kurie iš tokių susitikimų laukia šiek tiek daugiau, nei pyrago Marijos Antoinettes stiliuje.

Iš lietuviško taško žiūrint, nusivylimui pagrindo turėjome žvelgiant tiek į vienos, tiek į kitos partijos užsienio politiką. Ir liksime nusivylusiais tol, kol nebus aiškaus ir nedviprasmiško pagrindinio tikėtinis, kad -- bus geriau. Bet vieną turėtume įsidėmėti -- ką kas bežadėtų, ką kas nelūliuotų -- vien stebėjimu ir kritika nedaug telaimėsime. Siūlomas progas pasireikšti neturėtume atmeti partiniais sumetimais. Kas belaimėtų rinkimus lapkričio mėnesį, jauskinės galį tarti, kad kiekvienas iš savo pusės darėme viską, ką galėjome, kad lietuvių reikalavimai buvo ne tik įteikti, bet ir iki paskutinės minutės ginami. Tai tinka abiejų partijų šalininkams.

(J. Č.)

LEISKITE PASIAIŠKINTI

Dėkoju Dirvai, kad ji vis prisimena mano plokšteles. Kai kada draugiškai ir palankiai, kai kada pikta. Bet aš esu dėkinga visiems už dėmesį.

B. K. Naujokas (rugpjūčio 14 d.) savo užrašuose atsiliepė labai pikta. Jis siūlė mano "dainas iš Rusijos" nudažyti, išmesti ir piktinosi, kad jos buvo neseniai grojamos iš New York ABC radijo stoties. Aš irgi žinau, kad pirmose mano plokštelėse buvo įdainuotos ne tik lietuvių liaudies dainos, bet ir įvairios kitokios dainos, atėjusios į Lietuvą iš kaimyninių kraštų, dainuotos mano vaikystėje bei mokyklose. Jas aš buvau išmokusi iš savo mamytės, dainuojančios jaunimo, moksleivių ir kai kurias dabar pakartoju. Aš ir nevadinu jų lietuviškomis liaudies dainomis, bet tik dainomis iš anų laikų Lietuvos, arba "Lietuvos prisiminimais". Abejočiau, kad tai būtų galima laikyti kažkokiu mano nusikaltimu. Lietuviai jas ir šiandien mėgsta. Tų mano plokštelių buvo daug išpirta ir amerikiečių ir lietuvių. Idomu, jei tos dainos tokios žalingos Tautai, kodėl tie ponai nebandė jų Lietuvoje sustabdyti, o tik nutarė mane vieną pulti ir smerkti, kaip didžiausią kaltininkę šioje laisvoje šalyje? Už tai, kad pateikiau savo kūdikystės atsiminimus? ABC muzikinė programa "Mu-

sic around the World" vardu, yra nesurišta su New Yorko pasauline muge. Ši stotis šiais metais jau tris kartus yra grojusi iš mano plokštelių, ir nemanyčiau, kad tai būtų buvęs tik blogas patarnavimas Lietuvai ir Lietuvai. Ypač, kad pranešėjas taip puikiai ir atjauniančiai kalbėjo apie Lietuvos padėtį.

Norėčiau šia proga tik atitaisyti porą B. K. Naujoko prasiimanymų. Programos pranešėjas nupasakojo apie lietuvių kilmę ir apgailestavo, kad šiandien Lietuva yra okupuota. Jis nieko nėra kalbėjęs, kaip rašo Naujokas, apie skirtingas rusų ir lietuvių kalbas ir kultūras. Savo muzikinę atstovę Miss Helen Kaye (artistas representative) aš prašiau išaiškinti, ar stotyje buvo gauta nusiskundimų ar kokių pasipiktinimų dėl mano dainų. Paaiškėjo, kad jokie rusai su protestais stočiai ligi to laiko nėra skambinę. Turbūt Naujokas apie tai pats susigalvojo.

Stotis pareiškė gavusi tik gražiausius atsiliepimus ir dar perdavė keletą amerikiečių adresų, kurie norėjo užsisakyti mano plokštelių. Stoties pareigūnas E. Y. Frankel dar rugpjūčio 1 dieną man asmeniškai atsiuntė padėkos laišką su prašymu leisti dažniau groti iš mano plokštelių ir pakviestą programos metu duoti klausytojams daugiau paaiškinimų, atsilankius asmeniškai į stotį.

Tikiu, kad B. K. Naujokui gal nepavyks paversti visiškai niekais mano šios srities darbo ir ilgametės pastangos. Taip pat norėčiau nepritarti pono Naujoko priekaištams žurnalistinei Broniui Railai, kurį seniai gerbiu, dar kada skaitydavau rašytus jo

LIETUVIŲ DIENA NEW YORKO MUGĖJE (2)

DAINOS, ŠOKIAI IR DIDELI SKAIČIAI

Gal kas geriau žino, bet kol kas yra įspūdis, kad didelių jungtinių chorų ir tautinių šokių jungtinių pasirodymai yra bene išimtinė pabaltiečių tradicija, o lietuvių netgi labai sena tradicija. Tiesa, dainų šventės, sako, pirmieji pradėję rengti vokiečiai prieš 120 metų, bet šiame šimtmečiame jie, rodos, buvo daugiau kuo kitu užsiėmę. Estai pasėkė tuo vokiečių pavyzdžiu prieš 100 metų, latviai truputį vėliau, o lietuviams, dėl rusų režimo darytų klaidų, tą dalyką išbandyti tebuvo įmanoma tik nepriklausomybės metais. Tada estų ir latvių dainų šventėse jau dalyvaudavo keliolikos tūkstančių jungtiniai chorai, o Lietuvos trijose dainų šventėse -- dar tik po ketvertą ar šešetą tūkstančių. Dabartiniai okupantai Lietuvoje dainų švenčių nebedraudžia, priešingai -- patys per kompartijos organus jas rengia, teikdami joms "socialistinių turinį". Minimi didžiuliai dalyvių skaičiai tose šventėse. Vienoje dainų šventėje, sako, buvo 22,000 choras, o su šokėjais ir orkestrais per 30,000, šimt vien moksleivių jungtinis choras buvo apie 15,000.

Negirdėti, ar kur nors daugiau, kaip pabaltiečiuose, praktikuojami tautinių šokių masinių jungtinių pasirodymai. Jie mūsiškių bene bus buvę sumanyti įsižiūrėjus į masinius sportinės mankštos pasirodymus, išgarsintus čekų "sakaių".

Prisimename, kad dainų švenčių rengėjai prieš šventes ir po jų svarstydavo ir net ginčydavosi dėl repertuaro: koldos dainos geriau tinka masiniam chorui dainuoti atvira ore?

Klausimas nelengvas atsakyti, teorinių samprotavimų nepatvirtinus praktikoje. O tos praktikos neperdaugusia. Aišku, kad masinis choras, prirengtas daugelio paskirų vadovų ir niekad neturįs pakankamai progos "susigiedoti", yra daug inertiškesnis už normalų chorą. Todėl tokiame chorui rizikinga imtis ne tik sudėtingų kompozicijų, bet rizikinga su juo leisti ir į subtilias in-

terpretacijos plonybes. Antra vertus, choro "jėga" nėra tiesiogiai proporcinga dalyvių kiekiui. Dešimtis tūkstančių dainininkų nedaro šimtą kartų didesnio įspūdžio ir neskamba "šimtą kartų garsiau" už vieną šimtą.

Sako, idealiausias choro dydis esąs apie 80 gerų dainininkų. Žinoma, atvira ore 800 ar 8000 geriau, negu 80, bet tik dėl geresnio (nors ir ne proporcingai stipresnio) girdimumo. Meninėmis "išmonėmis" dideliame choro sunku ar net ir neįmanoma susilyginti su mažiu, susidainavusiu, lanksčiu chorui.

Dėl tų dalykų švenčių rengėjai paprastai ir suka galvas: kokią pasirinkti repertuarą ir kaip jį prirengti, kad pavyktų nugalėti ar apeiti tas prigimtines didžiulio, įvairių vėjų supūsto choro ydas ir atviro oro nepalankumus.

New Yorke, pagal įsiregistruotųjų chorų sąrašus, buvo skelbiama, kad dalyvauja 1400 dainininkų. Faktiškai matėme apie pusę to skaičiaus. Bet ir tai nemaža, inertinga masė.

Repertuare buvo kūrinių, masiniam chorui arba per sudėtingų, arba tokių, kuriuose choro galingumo nėra kaip panaudoti. Kalkurie dirigentai bandė išspausti ir niuansų, bet toje aplinkoje jie išėjo sunkiai tepaičiuoplami. Ką kalbėti apie niuansus, jei ne vienu atveju dirigentams nepavyko ištraukti iš choro net aiškaus įstojimo pirmuose dainų posmuose. Vadina mojo "didingo įspūdžio" nebuvo, nors, apskritai imant, choras dainavo gana sklandžiai. O čia dar ir smalsus helikopteris kas kelios minutes, net šonu pasiversdamas, sukiojosi viršum aikštės rodydamas savo keleiviams ją spalvingai šokėjų išmargintą ir savo plerpimu negailestingai stelbdamas choro dainavimą.

Šokėjams tas nekludė. Nors ir jų faktiškasis skaičius nedaug, tepraško pusę oficialiai skelbtojo septynių šimtų skaičiaus, bet jie užpildė aikštę ir vien jau tautinių rūbų spalvingumu traukė akį ir dėmesį sėkmingiau, negu tai pajėgė choras.

Didelis skaičius ir šokių tvarkytojams sudaro nelengvą problemą, kurią J. Matulaitienė, tačiau, pusėtina sėkmingai nugalėjo. Kas be ko, jei būtų daugiau laiko pasirėngti ir pasipraktikuoti, gal būtų galima tą ketverto šimtų šokėjų grupę labiau "homogenizuoti". Bet šiose sąlygose apie tai gal galima tik pasvajoti, o ne įvykdyti. Dabar dauguma šokių buvo atlikti, nors ir vienu metu, bet paskirų "nepriklausomų" ratelių. Ir "mažnelių" sukosi keletas, o ne vienas didelis "mažnas" visoj aikštėj. Tačiau ir toji paskirų ratelių "homogenizacija" ypač žiūrint iš aukščiau, daug kartų pavertė aikštę lyg ir vienu, įdomiai nuaustu, besikaltiojančiu "audekl".

Dar prieš programos pradžią, parado metu, kai ėmė žygiuoti per aikštę chorai ir šokėjai, itin krito į akį viena neabejotina per keliolika pastarųjų metų pasiektą pažangą -- pažanga tautinių drabužių (moteriškių) kultūroje. Įvairumas -- ir akį

Nukelta [5 psl.

A. Mikulskis diriguoja jungtiniam chorui

Vyt. Maželio nuotrauka

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS!
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

• Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

• Dabartinis dividendas 4 1/2% išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

AKIMIRKOS

Žemės drebejimą nujaučiant

BRONYS RAILA

Groteskiška yra tai, kas mums sužadina juoką savo perdėjimais ar ekstravagancijomis, keistumais ir nepaprastumais. Išmums šio šimtmečio pradžios prancūzų rašytojas Marcel Proust, daugelio dar prisimenamas ir tebeįdomus mūsų šios dienos neurozių pasaulyje, galvojo, kad kiekvienas didelis meno kūrinys privalo turėti ką nors groteskiško.

Jeigu taip, tai pats didžiausias meno kūrinys -- mūsų gyvenimas, jeigu jis kada tampa "didelis gyvenimas", irgi privalėtų įgauti groteskiškumo žymni. O groteskiška, man rodos, nebūtinai yra tik tai, kas sukelia juoką, ar pašaipą, bet taip pat, kas žadina mūsų nusistebėjimą ir teikia pasigėrėjimo savo neįprastais keistumais, išsiplėšiančiais iš normalių tikrovės ribų.

Gyvenimas yra ne vien nykimas, mirtis ir užšaldyti Kybartų akiai, kurių mes sočiai prisivalgėme praėjusį kartą. Gyvenimas yra taip pat nuolatinis atsinaujinimas, gimimas ir dažnos krikštynos. Gi tarp krikštynų ir mirties yra paprastai dar trečias triukšmingas įtampos vyksmas -- vedybos, kurios šiais laikais kartais sprogo skyrybomis, idant netrukus vėl siektų antrojo ar trečiojo atsinaujinimo.

Mūsų gyvenimas protarpiais dar sužerli groteskiškumo ir ekstravagancijų atomikomis, kurios sužadina ne tik juoką, bet ir nusistebėjimą, ir kurios patiekia ne tik dirbtinę reklamą, bet ir gilią vidinę dvasios įtampą.

Šiomet pirmojo pusmečio pabaiga mums davė tokių pergyvenimų.

Pirmas ir, be abejo, šilčiausias pergyvenimas buvo Chicago Maria High School mokinių, lietuvių mergelių lietuviškos gyvybės ir galbūt protesto demonstracija, -- retas, tragiškas ir toksai gilus tautinės liepsnos sužerėjimas.

Ši patriotytiškas lietuvių kunigų ir seselių kazimieriečių įsteigta, lietuvių aukomis išlaikyta ir be mažiausios lietuvių tėvų laidos išlaikyta ištatyta stambi mokykla dabar jau pamotiškai ėmė žitūrėti i lietuviškos mokyklos. Net taip, kad per mokslo baigimo iškilmes joms nebuvo leista savo gimtąją kalbą pagiedoti religinių ir tautinių giesmių. Laužydamos pamotės viršininkės drausmę, jos savarankiškai klemė prie Marijos statulos, tautiniai rūbai pasidabinusios, sugiedojo tai, ką

širdis sakė. Ir, kaip laikraščiai rašė, tai darydamos jos verkė. Spėju, iš skausmo.

Ak, mergaitės, gaila, kad jūs verkėt. Jums reikėjo didžiulio savo tautinio ryžtingumo, nes galėjote būti tikros, kad tūkstančiai Amerikos lietuvių buvo su jumis ir su jūsų jausmais. Nuo šiol jūs nupelnėte tai, kad klaidingas įrašas ant Marijos statulos ten turėtų būti teisingiau iškaltas: Madonna Dolorosa...

Kaip greit įvyksta žlugimas! Lietuvoje reikėjo kelių šimtmečių, kol didelė dvasininkų luomo dalis išsigimė ir parsidavė svetimiems, ir ką paskui aprašė vienas iš šviesiausių lietuvių kankauninkų, Kazimieras Prapuolenis, savo knygoje "Polske Apostolstwo w Litwie". O čia dabar praėjo vos keli dešimtmečiai, ir seselės kazimierietės tapo jauniausios kartos lietuvių dvasios pamotėmis. Ir ta proga nepasigirdo joks stipresnis protestas balsas iš nė vieno kanauninko, prelado ar lietuvių vyskupo. Ir kaip nunoko laikas ištirti ir šį pasakytį apie naują "bajorišką apostolstwo"!

Nuotykiai kartojasi kitais pavaldais. Senoji karta dar prisimena lietuvių moksleivių tautinės dvasios pasipriešinimus Rusijos carų mokyklose. O jūs, mergaitės, parodėte tos pačios gimimties naują išraišką laisvoje ir tolerančioje Amerikoje.

Aušros, Laimos, Vidos ir Jūratės, Birutės, Danutės, Nijolės ir Gailės, Dalios, Danguolės, Gražinos, Saulenės ir Auksės, -- jūs įtikinot kiekvieną, kad ne velniui gerų tėvų buvot papuoštos šiais auksiniais lietuviškais vardais. Su jumis ir toliau bus gyva mūsų dvasios žarija.

Jūs nežinot ir gal niekada nesužinosit, kaip buvau jums dėkingas už pergyvenimą, kurį suteikė savo skaidriu pragiedrulių aną pavasarį...

Antras "groteskiškas" įvykis šios vasaros pradžioje buvo nebe moteriškas, bet išskirtinai vyriškas.

Turime galvoje, žinoma, Amerikos lietuvių krepšinio rinktinės išskridimą Australijon, kuri savo pergalėmis aukštai kėlė lietuvių tėvų laimėjimą ir pasididžiavimo pozą.

Australijos lietuviams tai buvo didelė, tartum velykinė šventė,

bet ir mums čia susidarė gana neblogas atskyrimas. Kiek reikšmės buvo skiriama šiai išvykai, galėtų liudyti vieno labai entuziastingo straipsnininko pasisakymas prieš krepšinio išlydėjimą. Esą, šitokio žygio suruošimas lietuvių jaunimo tautinei dvasiai sustiprinti galys reikšti daugiau, negu visų kitų lietuvių veiksmų darbą krūvon sudėjus. O krepšinininkams grįžus su didingomis pergalėmis, taip maždaug ir buvė...

Gal taip ir neįvyko, ir tokios entuziazmo pagauto idėjos greičiausia būna iškalbingai perdėtos. Rungtynėse sumetus didesnę krepšio skaičių, negu mūsiškiams įmetė varžovai, be abejo, toks staigus lietuviškos stiprybės sužibėjimas sustiprina žiūrovo tautinius jausmus. Bet jis gana greitai vėliau praeina ir vėl sukiūta, jeigu nebūna palaiškos pastovesnių pamušalų -- išbrendusių tautinės sąmonės, išnokusių kultūros, savo tautos vertės ir jos valstybinės nepriklausomybės gilaus branginimo. Tačiau ir jaunam ir senam lygiai malonu nors retkarčiais matyti, kad ir "mes" galime būti laimėtojai, stipresni ir stangesni už kitus, o ne vien vis priešų kankinami, skriaudžiami, vergiami ir nutautinami. Toks pajutimas palieka šokių tokių gerų pėdsakų.

Bet pati groteskiška teorija, kad vienos sporto žakos laimėjimai viename krašte pajėgia padaryti daugiau, negu visų veiksmų pastangos krūvon sudėjus, būtų labai žiauri, dramatiška ir galbūt kartais ... teisinga. Kad ji būtų teisinga tik ir iš dalies, jau ji liudytų, kaip nusmuko ir išblėso mūsų kitų didžiųjų veiksmų pastangos išlaikyti pakankamą dvasinę, tautinę ir politinę įtampą visuomenėje ir jaunuomenėje. Kas už tai atsakingas, kas kaltas: ar tik išblėstantieji žmonės, ar jų tikrieji bei tariamieji vadai?

Man rodos, dar nėra viskas ir visiškai tamsu, -- tik mūsų ožiškumas ir nedovanotinas kvailumas gali visa dar labiau aptemdyti. Mes vis dar turime duonos, ne tiek daug, bet trupinėlius nors žvirbliams paleisinti. Turime ir druskos, -- ne maišus, bet vis dėlto dar liko kiek saujų išlaikyti sveiką ir nesupūdytą mėsai, kurios nepavyko niekam "užšaldyti".

Štai romanistai, apysakininkai, dramaturgai, poetai ir panašūs šios rūšies pamišėliai vis dar

tyrai ar žargoniškai kalba apie mūsų tautos gyvybę ir svajones. Reikia stebėtis jų užsispyrimu ir dvasine įtampa, ko pasėkoje mes vis dar išleidžiame dešimtis naujų vekalų, ir nors sutinkame, kad jie kartais labai negausiai išperkami, bet iš tikrųjų proporcingai ne blogiau, nesųklyt net geriau negu kitų tautų visuomenėse.

Tą patį galėtume pasakyti apie kompozitorius, muzikus, dainininkus, mėgėjų teatro aktorius ir režisiorius, šokių mokytojus ir šokėjus, chorvedžius ir choristus, dailininkus ir architektus. Ir apie kai kurių laikraščių bei žurnalų leidėjus, redaktorius ir bendradarbius. Ir ypač apie enciklopedijų ir lituanistikos mokslo veikalių leidėjus ir rašytojus, autorių studijų lietuvių politikos, istorijos, kultūros, meno, rezistencijos problemomis.

Visur čia buvo ir veiktebėra nuolatinė įtampa, ryžtingumas, pasiaukojimas, pastangos, kurių nereikia "žadinti" Vasario 16 ir Baisiojo Birželio veiksmų atsišaukimais. Ir kaip liūdnai niekas nenori pastebėti daugiau negu groteskiško paradokso, kad šios visos pavienės, individualinės, giliausios ir rimčiausios pastangos kaip tik mažiausia yra buvusios dėmesio ir paramos akiratyje tų veiksmų, kurie skelbiasi vadovaujant čia tautos išlaisvinimui?

Anos jėgos yra išeivijos tautinės gyvybės, taigi, ir jos išlikimo laidas, ir tik išlikusi tautiškai gyva išeivija tegali teikti talką tautos išlaisvinimui iš užsienio sparno.

Ne senų baldų perstatinėjimas ir blėstančių fikcijų partiniai nuodėguliai turėtų sudaryti pagrindą Lietuvos laisvinimo veiksmų reformai, o pirmiausia sveikas ir realiai pagelbstintys sutelkimas dar tikrai gyvų ir kūrybingų tautinių pajėgų.

Atsiprašau, -- vienas jau pasitebėjo.

Tai veikėjas mimozos jautrumo ir seismografo tikslumo užregistruoti kiekvieną pavojingą "žemės drebejimą". Diplomatas be jokio lietuviško diplomatinio posto ir politikas be jokios rimtesnės politinės partijos užnugario, bet bene vienintelis sugebėjęs "full time" pragyventi iš pajamų už Lietuvos laisvinimo darbą. Tai p. Vaclovas Sidzikauskas, kuris šiais metais panorėjo ir buvo įrinktas į JAV Liet. Bendruomenės Tarybą.

Per Tarybos pirmuosius posėdžius jis pareiškė, kad "... bendruomenės organizacija laiko perspektyvoje bene bus jei ne vienintelis, tai pats pajėgiausias veiksnys, ant kurio pečių guls didesnioji atsakomybės dalis už laisvę esančios mūsų tautos dalies likimą ir už Lietuvos valstybės

laisvinimo pastangas". Ir kadan gi dėdė Vaclovas paprastai mėgstą tarpininkauti politinių grupių real estate biznyje, tai jis tuoju pat pasiūlė Bendruomenei 25% "naudingai papildyti Vliko struktūrą" ir ten ateitį į valdžią su savo down payment...

Žinoma, jei Bendruomenė laiko perspektyvoje išlikęs pats pajėgiausias, jei ne vienintelis lietuviškas veiksnys užsienyje, tai žymiai logiškiau būtų siūlyti Vlikui užgiedoti šermeninę ir 25 partiniais procentais papildyti Bendruomenės struktūrą (kas iš tikrųjų nesudarytų jokios skausmingos operacijos, nes Bendruomenė ir dabar dar turtinga panašiais partiečiais).

Bet šiaip jau, nors man suteiktų didžiausio malonumo aprašyti dar vieną V. Sidzikausko prasielkimą su tiesa, šį kartą negaliu to padaryti. Mimoziškas ir seismografiškas dėdė Vaclovas, man rodos, gana teisingai ir galutinai nujaučia prisitartinantį žemės drebejimą. Ir ima suvokti gilesnes laisvinimo veiksmų bei jų būsimų centrų reformos būtinybes.

Bendruomenė, ar kitaip pavadinęs organizmas, vyriausiu savo uždaviniu laiko mūsų gyvyjū, kūrybinių ir dar gana gausių jėgų teikimą švietimui, mokslui, tautinei sąmonėi, kultūrai ir Lietuvos laisvės idėjai ugdyti. Beveik viskam, ko būtiniausiai reikia bet kokiai tautos kareivijai. O kareivis gali būti nuvargęs, suplyšusiais batais, kiaurom alkūnėm, nedagėres ir nedavalgės, bet kad jis galėtų ką nors kur nors kovoti, būtinai reikia, kad jis būtų dar gyvas. Gal kartais ir šitaip galėtume pažitūrėti į vyriausius laisvinimo veiksmų laumės juostos reformą šiuose ilgamečiuose mūsų perkūno dievaičio palaimintuose debatuose...

MUZIKO T. REITERIO PALAIKAI PERVEŽTI Į RYGĄ

Sešis metus trukusi latvių išeivių kova su švedijos administracija ir sovietų užmačiomis pasigrobti švedijoje palaidoto žinomo latvių muziko ir dirigento Teodoro Reiterio palaikus baigėsi laisvų pralaimėjimu.

Rugpjūčio 27 d. Stockholmo aukščiausioje teisme buvo paskirtas posėdis latvių apeliacijai svarstyti. Eilė parlamentary buvo įnešę net įstatymo projektą, t. v. "Lex Reuters", kad apsaugojus išeivių teisę į mirusiųjų apsaugą. Bet jau rugpjūčio 26 d. rungtynėse su laiku, kapinėse buvo rasta lygi vieta -- nei Reiterio palaikų, nei paminklo.

Kadangi velionis nebuvo palikęs testamentą, kuriame būtų aiškiai pabrėžtas jo noras likti švedijos žemėje, kol Latvija bus laisva, jo palaikais ir paminklu besirūpinę Reiterio choras, kad ir sunkią kovą vedęs, turėjo nusilenkti Reiterio sūnams, gyvenančios Latvijoje ir sovietinių įstaigų užmačioms. Kaip rašo latvių laikraštis Laiks, latvių išeivija giliai pergyvena šį moralinį smūgį.

DIRVOJE GALITE ISIGYTI AR UŽSISAKYTI ŠIAS NAUJAI PASIRODŽIUSIAS KNYGAS:

Aloyzas Baronas -- Saulės grįžimas, novelės -- 1.50 dol.

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, parduodanti importuotus ir vietos fabrikų baldus, kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, pardavinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE

6211 So. Western Ave., Marquette Parke

Tel. PROspect 8 - 5875

3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. Victory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmą, ir ketvirtą, nuo 9 val ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

ISPANŲ ŽEMĖJE

R. SPALIS

Generolas Franko anglų opozicijai neleisdžia pasilsėti. Ji nuolat bruzda tai dėl karo laivų, kuriuos jis norėjęs nupirkti, tai dėl kitų niekų. Bet opozicijos šokinėjimai nuotaukos nedrumsčia. Tam ji ir algą ima, kad ermiderį keltų, kad išrinktajai valdžiai miegoti neduotų.

Rimtesnis reikalas, kai viešoji opinija pradeda nerimti. Žiūrėk, karts nuo karto pirmame puslapyje paviešklas tai vienos tai kitos gražuolės, kurią Franko išgrūdo iš Ispanijos. Gražuolė šiaip nieko dėta, tik jos gerdobas netvarkoje, figos lapelis permažas. Ispanai neprapatę prie tokio medžiagos taupumo. Eidami maudytis, jie labiau prisidengia.

Ne tik gražuolės, bet ir anglų gražuoliai kartais pasižymi. Nuvažiavę jie demokratijos moko, garsiau pašaukia, negu įprasta, ypač skysčio atsigėrę. O skystis stipresnis negu Anglijoje, nes iš krano Ispanijoje negalima vėsintis. Taigi visokie nesklandumai pinasi. Rimtos notos laksto tarp ministerijų, bet karo nelauktina. Ir be jo anglai baigia okupuoti ispanišką pajūrį. Ir šią vasarą ten išvyko kelių šimtų tūkstančių armada. Kaip geras anglų patriotas ir aš stojau su žmona, kaip savanoris. Tik pasirinkau ne tą brigadą, kuri pajūrį okupuoja, bet, tą retesnę, kuri po kraštą važinėja, kuri barikadų ieško. Kartu turiu prisipažinti, kad ir asmeniškai motyvai rūpėjo, trunkytis. Dar vaikas būdamas, atskleidęs meno istorijos knygas, atsižiūrėti negalėjau į Granados rūmus. Jau tada kilo neaiškūs invazijos projektas. Dabar tik proga pasinaudojau, norėdamas patenkinti senąją svajonę. Taigi, sutvarkęs visus reikalus, gerai pasilsėjęs prieš kelionę, sukišęs keturis maišus smėlio ir cemento į savo rezidencijos tvorą ir takus, pasijutau galįs keliauti. Netoli vidurnakčio užtrenkę duris ir pačiupau lagaminą. Šis momentas pats svarbiausias. Užbaigti normalaus gyvenimo lapą ir pradėti kitą.

Autobusas, nakties ekspresas, skuba tiesiai į Viktorijos stotį. Ir pasitaikyk tu man, kad tai karščiausia naktis Anglijoje. Negana to, autobusas drūtai šildomas. Tvanku, nors šauk pagalbą. Persišaldęs konduktorius neleidia atidaryti lango. Šuntam nejuokais.

Pusiausniausdamas svaioju apie šaltąją jūrą, vėjuotą kanalą, tačiau tas iškrečia pačia didžiausia kiauulystė. Jis lygus tartum ežeras. Saulė kaitina be gailėsčio ir iš šono pakyla garai, miglos. Sėdime lyg maiše, lyg sardinėse keptuvėje. Kad ir didelis laivas, bet ir jis vargiai susemia tai minia. Vos prasigrūdį į bufetą atsigerti, atsi-gaivinti. Nors iš Doverio visai netoli, į Calais tik ranką paduoti, bet laivas nutaria pasilsėti, iis išjungia savo mašinas. Sėdžiu viršuje svajingai žiūrėdamas į jūrą. Jei kas taip nuleistų virvelę į vandenį, kad tik kojas pamirkyti, gal ir galvai būtų geriau, kuri kepinama be gailėsčio. Devynios eilės, apsupusios bufetą, geria, kas yra geriamo: alų, limonadą ir kitą nedorą skystį. Stebiuosi dėl atsargų gausumo: tik geras traukinys gali pristatyti tuos išteklis.

Kai po valandos ir ilgiau laivas nepajuda iš vietos, susirūpinę keleiviai tikrina laikrodžius. Tokie pavėlavimai gali iškelti keleivį be pravažiavimo krašto pinigų, turimas bilietas, vietaženklis, gali netekti vertės, nutraukiamas ryšys su kita linija ir visa eilė kitų negerovių. Man pačiam triskart teko išgyventi tą įtampą, kai tik sekundės skyrė nuo katastrofos. Karta, pavėlavus traukiniui per Belgiją, iššokau Koelno nežinomoje, milžiniškoje stotyje, teturėdamas vos dešimt. penkiolika sekundžių. Puoliau ten, puoliau šen, ieškodamas reikiamo perono, paklausiau, bėgau, vos nepervėriau vežamo lavono ar puslavonio, apsupto dviejų galestingųjų seserų. Užpakaly manęs kilo riksmas, gal kas vios -- nežinau. Nepavijo. Šokau į judanti traukinį. Užduses neturėjau jėgų dairytis, nes baimė kalė ar tinkama kryptimi važiuoju, ar traukinys įrašytas mano biliete.

Šį kartą, trokšdamas pamirkyti kojas, nesirūpinu visai. Galingajai Cooks organizacijai patikėjau savo vargdią likimą ir tegu ji suka galvą, kas daryti, kaip nugabenti mane Ispanijon.

Pagaliau, pakilus potvyniui ar atoslūgiui, suvirpo laivo mašinos ir keliais šuoliais atsidūrėme Calais.

Į Paryžių vietoje penktą atvykome apie vienuoliktą, mūsų traukiniui į Ispaniją seniai išėjus. Su traukiniu, žinoma, išvažiavo ir mūsų megamosios vietos ir gera vakarienė. Nuotauką pataisė minutės pasimatymas su miela dr. Deveike. Prieš daugelį metų mes vargšai tada, hepinigius įinai gražiai pasitiko Paryžiuje. parodydama daug lietuviško nuoširdumo. Dabar šis sentimentalus susitikimas tuojuos buvo pertrauktas. Cooks kuo greičiausiai sugrūdo mus į auto-usą, nugabeno į Austerlitzo stotį ir sukišo į kitą traukinį. Dabar pilnai įsitikinau, kad tai pajėgi organizacija. Nors traukiniai perpildyti, visos vietos anksčiausiai užsakytos, mes viską gavome, kas mums priklauso. Pirmaklasininkai, lovininkai, kušėtininkai kiekvienas išsitiesė savo vietoje, lyg tai mūsų traukinys. lyg mūsiškis nebūtų išvažiavęs prieš porą valandų. Makalynės, žinoma, būta važiuojant aplinkiniu keliu ir vienas kitas jautresnis keleivis vos dūdas nepaleido, rodydamas surūgimą, bet daugumas ir dėmesio nekreipė.

Labiau į vakarą negu į rytą, kaip kad buvo numatyta, atsidūrėme Ispanijoje Port Bov kurorte prie Viduržemio jūros. Pirmą kartą pažvelgėme į visus bendrakeleivius, nes dalis jų nekeliauo su mumis, o susirinko iš visų kraštų į šią vietą pradėti kelionę. Viso 31 siela. Stambi biznieriė iš Kanados, rūgšti ir išdidi; kuklus bostonietis, dukart apkeliavęs pasaulį, daug vargęs jaunystėje, įgijęs daktaratą ar net du, bet nenadaręs pinigų. Dabar dirbęs kažkokį labdarinąg darbą Bostone, laikąs neturtingųjų jūreivių namus. Keli stambūs biznieriiai iš Australijos, apkeliavę visą Ramųjį Vandenyną. Medaus mėnesį leidžianti pora iš Argentinos, jauni, malonūs, kultūringi žmonės, rodos didžiųjų plantacijų savininkai; šešios ramios, kuklios ir gražios mergaitės iš Honduro, USA, Australijos. Viena jų dirbanti Mariybrynne bibliotekoje tik kitoje, ne ten, kur bičiulis žurnalistas A. Krausas; aštuonios likarnos, dirbančios švietimo srityje; senstelėjęs, mažas apskritusis gydytojas su žmona iš Maltos ir kiti.

(Bus daugiau)

TAUTIŠKUMAS

ALGIRDAS BUDRECKIS

Paskaita, skaityta Korp' Neo-Lithuania stovykloje

Tautiškumo samprotį ilgai tyrinėjo daugelis prancūzų, anglų, vokiečių, italų, rusų bei amerikiečių mokslininkų. Kai kas bandė tautiškumą aiškinti veikiama savo asmeninių pažiūrų. Pav. prof. Stasys Šalkauskis patriotizmu pavadino tai, kas mokslininkų bendrai priimta vadinti nacionalizmu, o nacionalizmą jis pasmerkė, kaip tautos dievinimą. Kitaip tariant, prof. Šalkauskis nacionalizmą sutapatinio su išskirtiniu sovinizmu. Tai buvo jo sąmoninga klaida.

Pagal Vytautą Vardį nacionalizmas yra lojalumas tautybei ir tautinei valstybei, tautybės ir tautinės valstybės siekdus padarant daliai ar absoliutinio kolektyvinio ar asmeninio elgesio standartu.

Nacionalizmo (šis terminas vartojamas, kaip tautiškumo sinonimas) reikšmės neaiškumas yra labai natūralus dalykas. Tarp 1789 m. ir 1964 metų matome, ypač karų metu, tautiškumo suintensyvinimą visur. Boyd Shaffer žodžiais: "Šiandien visos tautos yra nacionalistinės". Skirtingi istoriniai faktoriai išvystė kiekvieną tautą, tautybę bei nacionalizmą savaip. Skirtingos politinės, ūkinės socialinės ir geografinės sąlygos imponavo kiekvieną nacionalizmą. Kiekvienos tautos nacionalizmas pasireiškia savaip ir vis dar keičiasi. Vokietijos ir Italijos vėlyvi junginiai bei jų politinės istorijos nustatė jų skirtingus nacionalizmus nuo senesnių tautinių valstybių, kaip Anglija ir Prancūzija. Lamanšo sąsiauris padėjo atskirti anglų, nacionalizmą nuo prancūzų varianto. Prancūzijos revoliucinis tautinis patriotizmas 1789-1790 metų laikotarpy, 18 amž. racionalizmo paveiktas, buvo humanitaresnis už teroro valdymo metlaikio (1793 m.) nacionalizmą. Bismarko Vokietijos nacionalizmas buvo švelnus, palyginus jį su Hitlerio, Devyniolikto šimtmečio turtingos, pramoningos, liberalinės Anglijos tautinė dvasia skyrėsi nuo neturtingos, agrarinės, autokratinės Rusijos nacionalizmo, nors abidvi tautos pergyveno mesianistinių užsidegimų imperialistiškai išplėsti savo sienas. Dabartinės Raudonosios Kinijos nacionalizmas skiriasi nuo turtingų ir labiau išsilavinusių vakarų tautų. Užtat, tautiškumas skiriasi ir keičiasi su kiekviena kalba, su kiekvienu tautininku ir su kiekiu laikotarpiu. Todėl mokslininkai, žvelgdami į atskiras tautas, skirtingus lai-

kotarpus ir įvairius tikslus, įvairiai aiškina tautiškumą.

Bet neaiškumas nepateisina nei anachronistinio ir klaidingo termino vartojimo, nei dabartinio nacionalizmo elementų klaidingo paaiškinimo. Dažnai mokslininkai klaidingai atskiria gimininių terminus "tauta" ir "tautiškumas" nuo jų istorinės perspektyvos; jie priskiria šio meno turinį į praeitį ir tuo būdu pastebi praeitį tas bendrybes bei visuotinumus, kurie iš tikrųjų pasireiškia šiais laikais. Išvadoje ne tik suklaidina istoriją, bet iškyla dar didesni nesusipratimai.

Išikimybė šeimai bei genčiai atsirado proistorinėse bendruomenėse. Miestų ir imperijų patriotizmas gyvavo senovės Graikijoje ir Romoje. Tautybės supratimas ir kitos tautinio patriotizmo formos randamos vėlyvų viduramžių Prancūzijoje ir Anglijoje, taip pat Lietuvos kunigaikštijoje. Tas patriotizmas, kuris sutampa su pasiaukojimu tautai išplito ir išpopuliarėjo vakarų Europoje tik Didžiosios Prancūzijos gaidynėje. Tik ryšium su šia gaidyne galima, pirmą sykį tiksliai vartoti nacionalizmo terminą. Tik dvidešimto amžiaus pradžioje šitas patriotizmas, t.y. atsidavimas tautybei ir tautinės valstybės labui, tapo tokia intensyviu ir veikliu reiškiniumi, kad jį buvo galima vadinti nacionalizmu pilna to žodžio prasme.

Bendrai paėmus, šiandien tautiškumą reiškia: 1. bendro krašto, rasės, kalbos ar istorinės kultūros meilė; 2. pageidavimas, kad tauta būtų politiškai nepriklausoma, saugi ir ori; 3. mistinį atsidavimą neaiškiam, kartais net ir antgamtiškam organizmui, kuris suvokiamas kaip tauta, kuri sudaro dvasią, esančią daugiau negu atskirų dalių visumą; 4. dogmą, kad individas gyvena vien tik tautai su išvada, jog pati tauta yra siekimas. Tačiau ir tos apibrėžtos yra per siauros ir per išimtinės kad tautiškumui apibrėžti. Paviešitui kiekvienas minėtas apibrėžimas paaiškina tik vieną iš nacionalizmo ypatybių.

Dviejų kraštutinių tautos sampročių svarstymas pavaizduos tokią siauros definicijos netobulumą. Pvz., Renan, Treitschke, Barres ir Zangwill, kurie kitais atvejais yra labai skirtingų pažiūrų, vaizduoja tautą, kaip kažkokią hegelistišką organizmą, dvasinę principą, kylantį iš istorijos ir žmogaus buities. Moderniam

socialiniam mokslininkui šitas samprotis yra ar nesamone, ar grynas mistiškumas, bent atmes-tinas mitas. Taip pat žiūri į nacionalizmą daugumas katalikų inteligentų, kaip pvz. Mauraitne. Tačiau, šio "mito" istorinė ir dabartinė reikšmė negali būti paneigta. Nacionalistai-tautininkai visur garbina ir aukština tautą, jei ne kaip antgamtišką jėgą, tai bent kaip reiškinį, aukštesnį už individą bei institucijas, kurios ją sudaro. Šitas tautos garbinimas, nežiūrint jo esminės priežasties, yra neatmestina nacionalizmo dalis. Panašiai negali būti atmesta Huxley ir Haddon'o realesnė definicija. Jiems tauta yra "bendruomenė, kurią suvienijo kilmės bendra klaida ir bendra kaimynų neapykanta." Galima ginčytis, jog tauta ir tautiškumas yra daugiau, negu paryškinta klaida ir neapykanta, juk, kaip tvėrinys ir idėja, tauta ir tautiškumas išsivystė į konkrečias tikroves, nežiūrint pradmių. Tiesa, kad iškraipytos tautinės istorijos studijavimo dėka tautos buvo suklaidintos apie savo kilmę ir vystymąsi ir kad jos dažnai, karo ir kriūlių metu, esančios iš dalies suvienytos neapykanta kaimynams. Bet klaidinga istorija ir neapykanta nesudaro nacionalizmo visumos. Šie dalykai yra tik dalis tautiškumo priežasčių.

Nacionalizmas nustato nacionalistai. Tai nėra pastovi sąvoka, bet kintantis įsitikinimų bei sąlygų junginys. Iš dalies nacionalizmas pagrįstas mitais, bet mitai, kaip ir kitos klaidos, sugeba prasitęsti ir tapti jei ne tiesa, bent tikrove. Faktas, kad mitas ir tikrovė, tiesa ir klaida yra neperskiriama susimaišusios modernioje nacionalizme. Vienintelis sąmoningas būdas prieiti prie nacionalizmo pagrindą yra nustatyti, kurie įsitikinimai -- tiesūs ar klaidingi -- ir kurios sąlygos -- nesvarbu kaip iškraipytos -- yra bendros, štai dešimt nacionalizmo pagrindinių elementų, kuriems nėra priemastis nei neklaidingumas, nei galutinumas.

1. Tam tikras nustatytas (ar dar neaiškus) teritorinis plotas (valdomas ar pageidaujamas).

2. Kai kurie bendri kultūriniai bruožai, kaip pavyzdžiui: kalba (arba plačiai naudojamos kalbos), papročiai, elgsena ir literatūra (padavimai ir tautosaka yra literatūros pradmė). Jei asmuo tiki turįs tuos bruožus ir nori toliau jais naudotis, jia laikomas tos tautybės nariu.

3. Bendros vyraujančios socialinės (pvz. Krikščioniškos) ir ekonominės (pvz. kapitalistinės arba socialistinės) institucijos.

4. Bendra nepriklausoma ir suvereninė valdžia (santvarka čia nesvarbu) arba noras turėti nepriklausomą valdžią. Čia galioja principas, kad kiekviena tautybė turėtų būti atskiras ir nepriklausomas vienetas.

5. Pasitikėjimas bendra istorija ir bendra kilmė.

6. Meilė ir pagarba vientautiškams (bet nebūtinai individams).

7. Išikimybė visumai (nesvarbu kaip suprasta), kuri vadinasi tauta ir apima bendrą teritoriją, kultūrą, socialines ir ūkines institucijas, valdžią ir vientautiškumą, ir kuri tuo pačiu laiku yra daugiau kaip visuma.

8. Bendras pasididžiavimas tautos atliekamais (dažniau kariniais negu kultūriniais) ir bendra užuojauta jos tragedijom.

9. Ignoravimas ar priešingumas kitoms (nebūtinai visoms) panašioms grupėms, ypač kai tos grupės trukdo ar grasina atskirą tautinę egzistenciją.

10. Viltis, jog tauta turės dingimą ir šlovimą ateitį (dažniausia per teritorinę ekspansiją) ir taps vyraujančia.

Kaip ir kiekvienam apibendrinimui, taip ir šiems rasimė išimčių. Mažai tautiečių intymiai pažįsta savo tėviškęs upelius ir miškelius. Taip pat tautinių valstybių noras įsigyti teritoriją dažnai būna neribotas. Šveicarijau-ta vartoja keturias kalbas. Per ilgus amžius žydų tauta neturėjo savo krašto. Nebūtinai reikia pažinti kraštą, kad jį mylėti ir garbinti. Šveicarai nugalėjo savo kalbines klūtis, išmokdami ir vartodami daugiau kaip vieną kalbą. Bendra kilmė nėra pagrindinis dalykas, svarbesnis yra pasitikėjimas į vyraujančios grupės bendrą istoriją arba sutikimą asimiliuotis. Visi įsitikinimai ir sąlygos nebūtinai turi būti visuomet tuo pačiu laipsniu ar deriniu. Šveicarai pabrėžia bendrą istoriją ir bendrą gynybą tiek, kad jiems nereikalinga bendros kilmės fikcija arba vienos kalbos ryšys. Kiekvieno nacionalizmo vystymasis ir stiprumas priklauso proporcingai nuo jo įsitikinimų ir sąlygų. Visų įsitikinimų ir sąlygų buvimas kokiame nors laipsnyje nustato nacionalizmo tobulumą.

Iš daugelio istorinių, politinių, ūkinių ir socialinių jėgų žmonių grupėse išsivystė sentimentas arba jausmas, kuris pasireiškė tautos aukštiniu. Užtat nacionalizmas ir tampa sampročiu, kuri taip sunku apibrėžti. Dabartinis nacionalizmas reiškiasi sentimentu, jungiančių žmones, turinčius tikrą ar dirbtinę bendrą istorinę patirtį ir bendrą siekimą ateitį kartu gyventi atskirame vienete. Šitas jungias jausmas pasireiškia, nežiūrint santvarkos, kaip išikimybė tautinei valstybei, gimtojo krašto meilė, pasididžiavimas bendra kultūra ir ūkinėmis bei socialinėmis tautos įstaigomis. Moderniausioje formoje nacionalizmas reikalauja, kaip Rousseau dėstė dar aštuonioliktame amžiuje, beveik absoliutaus atsidavimo tautai ir konformizmo tautinei valstybei, nežiūrint ar jos valdovai yra autokratai ar demokratų.

Tautiškumas dar nepasiekė savo paskutinio stažo. Tik vienas dalykas yra tikras, būtent, nacionalizmas yra sudėtingas ir dinamiškas. Kaip ir kiti žmoniški reiškiniai, tautiškumas turi keletą metmenų, dimensijų; jo sudėtis nuolat keičiasi. Mokslieki nacionalizmo paaiškinimui turi keistis kartu su juo.

Vyt. Maželio nuotrauka

LIETUVIŲ DIENA NEW YORKO MUGĖJE

Atkelta iš 3 psl.

veria ir stebina, ypač lietuvius: kaip tai įmanoma, kad tiek daug, o negali užtikti dviejų visai vienodų! Autentiškumo ir puošnumo atžvilgiais irgi vargu ar būtų galima ką prikišti. Prieš kelio-lika metų dar galėjai matyti apgailėtinių "simuliacijų" šioj srity. Dabar jau visai tikra, kad prieš kelias dešimtis metų gulėję skrynijų dugnuose, lietuviški tautiniai drabužiai jau tikrai iš ten ištraukti ir išėjo į platų pasaulį. Išėjo gausiai ir garbingai.

KAS "NUŽUDĖ" KILMONYTĘ?

Rūta Kilmonytė, kaip programos pranešinėtoja ir aiškintoja, be abejojimo buvo šventės puošmena. Ir, greičiausia, būtų buvusi dar geresnė puošmena, jei kažkoki "rabinai" nebūtų jos "nužudę", tai yra, nuasmeninę, atėmę progą pasireikšti jos pačios talentui.

Vietoj vadovavusi programos eiga pati, čia ji buvo tik jai

Nepamiršk atnaujinti prenumeratą!

paduotos muzikologinės ir tautosakinės paskaitos skaitytoja. Per programos eigą jai teko perskaityti -- dviem kalbom maždaug tą patį -- viską, kas apie lietuvių dainas ir šokius parašyta atitinkamuose vadovėliuose ar enciklopedijoje. Jei ne moteriškas balsas, tai galėjai pamanyti, kad programai vadovauja gal profesorius Žilėvičius su Baliau ar kiti panašūs tų dalykų žinovai ir "graužikai". Rūta, kaip aktorė, kaip talentas, negalėjo prasiiveržti pro tuos mokslinius komentarus, kurie, beje, jei iš dalies ir buvo prasminga skaityti angliškai (vienas reporteris truputį pasinaudojo tomis žiniomis), tai tie visiškai nebuvo reikalingi kartoti lietuviškai. O žmonės kalbėjo, kad kitais atvejais Rūta labai gambiai nuosavaisis komentarais kaitindavusi publikos entuziazmą programai. Deja, šioj Lietuvių Dienoj rengėjai davė Rūtai rolę, kurioje ji negalėjo būti ji... Beje, didele ar maža, vos tik Rūta pasirodė estradoj, pareiškė "didžiulį nušivylimą": mat, Rūtos suknia buvo ta pati, matytoji laikraščiuose iš Chicagos šventės!...

(vr)

Vėliavos pakėlimas neolituany stovykloje. Kalba stovyklos vadovas V. Gruzdis.

A. Gruzdienės nuotrauka

Kalba dr. J. Stukas. Sėdi Rūta Lee-Kilmonytė, prof. J. Žilėvičius ir kt.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. STREGA — Liqueur. Import. from Italy... 5th \$5.75
2. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediska... 5th \$3.98
3. NAPOLEON Vermouth. Import. from France... 5th \$1.19
4. Popular GERMAN VSOP Brand... 5th \$1.69
5. PORT. SOUTHERN. RHINE Wine... 5th \$ .69

6. ST. REMY BRAND. Import. from France... 5th \$3.98
7. LIEBFRAUMILCH Wine... 5th \$ .98
8. BORDEAUX Wine Red or White... 5th \$ .98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

KREPŠININKŲ VIEŠNAGĖ AUSTRALIJOJE

LATVIŠKAS BASLYS Į LIETUVIŠKUS RATUS

V. Radzevičius

Australijoje niekas nesistebi, kad čia gyvenantieji latviai visomis išgalėmis stengiasi nugalėti Š. Amerikos lietuvių krepšininčius. Niekas jiems neprimena, kad jie su žiburiu visoje Australijoje ieškojo pačių stipriausių krepšininčių savo komandai sustiprinti. Atsimindami, kad Australijos latviai turi gerų krepšininčių, lietuvių prieš rungtynes šiek tiek ir jaudinasi, nors jų pasitikėjimas atvykstančiais nebuvo sužlugdytas. Tačiau per pačias rungtynes prieš latvius lietuvių pasirodė kultūringesni. Jie plojimais pagirdavo gražesnius latvių krepšininčių pasirodymus. Latviai, deja, tuo pačiu atsilyginti ir negalvojo. Jie matė tik savuosius ir juos vienus tepagirdavo. Rungtynės kryptant latvius nepalankon pusėn, jų susierzinimo taurė persipildė ir įvairiausiais klykvimais plačiai išsilojo per kampuotus kraštus.

Lietuvių ir latvių santykiai Australijoje nėra ir nebuvo pažymėtinais draugiški. Santykiams tik dėl bendro reikalo ir tik oficialumo rėmuose. Tas santykiavimas reiškiasi sujungtose Pabaltijo tautų veikloje minint trėmimus, tautines šventes. Asmeninio santykiavimo tarp lietuvių ir latvių beveik nėra. Kiekvienas lietuvis estą laiko sau mielesniu ir artimesniu likimo draugu.

Atšalimo priežasčių reikėtų ieškoti nemaloniuose praeities prisiminimuose ir tame priešiškiame, kurį latviai rodo kiekvienam lietuviškam reikalui. Latviai visai negalvoja slėpti savo noro pirmą kartą pabaltiečių tarpe. Jie visur stengiasi kisti tik save ir bendrą reikalą panaudoti vien saviems interesams.

Krepšininčių vizitas šitą nepasitikėjimą latviais dar labiau sustiprino. Kaip jau buvo minėta, lietuvių suprato latvių norą nugalėti lietuvių. Tai visai natūralu. Ir lietuvių būtų darę tą patį, ką latviai darė. Tačiau lietuvių nesupranta ir negalės suprasti besąlyginio latvių perėjimo į australišką lagerį. Visose kovose prieš lietuvių lat-

viai reikėsi kaip aršiausi priešai. Jie širdo ir jaudinosi labiau, negu patys australai, kai lietuvių skynė laimėjimą po laimėjimo.

Pralaimėję prieš lietuvių, latviai, logiškai galvojant, turėjo norėti, kad ir kitos australų komandos pralaimėtų. Tada būtų lengviau pasiteisinti; štai, lietuvių visoms vietinėms komandoms buvo neįkandamas riešutas: mes pralaimėjome, jūs pralaimėjote, visi pralaimėjome...

Peršasi išvada, kad kitos priešastys nulėmė Australijos latvių laikyseną. Matyt, juos tebevaldė tas pyktis, kuris jų vos neuždusino prieš 27 metus, kada lietuvių krepšininčiai nuvainikavo latvius, atimdami iš jų Europos krepšinio meistro vardą. Jie atsimena ir 1939 metus, kada lietuvių vėl nugalėjo latvius, apgindami Europos meistro titulą. Tas pyktis turėjo būti labai jau didelis, kad jis ir po tiek metų dar neišgaravo. Gal dar prisidėjo ir tai, jog latviai net Australijoje pirmomis dienomis nepajėgė iškovoti į viršų vien tik dėl lietuvių krepšininčių "kaltės"... O štai dabar ir vėl tie nelemti lietuvių su savo laimėjimais... Galimas daiktas, kad jie taip pat jaučia baime, jog ateityje gali įvykti pasikeitimų jų nenaudai, gali ir vėl istorijos ratas pasisukti jiems nepalankia kryptimi, ypač jei vietos lietuviškas jaunimas atgaus pasitikėjimą ir kovos dvasią.

Lietuviai nelaukė iš latvių kokių nors šiltumo ar broliškumo. Tačiau latviai pralėmė visus tuos, kurie iš jų laukė paties blogiausio. Visu brutalumu jie būdingai pasireiškė Amerikos lietuviams žaidžiant Adelaidėje. Jų žaidėjai rungtyniavo su latviška publika. Ryškiausiu jų brutalumo pavyzdžiu ir latviškos laikysenos simboliu tapo latvis Maik Dancis, žaidžias Australijos olimpinėje rinktinėje, Australijos rinktinėje, Pietų Australijos rinktinėje ir Adelaidės latvių sporto klube ASK (pataikaudami austra-

lams, latviai nustojo vadintis latvių sporto klubu). Paklauskite bet kurį Australiją vizitavusios Š. Amerikos lietuvių rinktinės žaidėją ir jis jums pasakys, kaip M. Dancis "žaidė" prieš lietuvių Adelaidėje. Jis atvejų atvejais bandė sužeisti lietuvių krepšininčius. Jis sąmoningai, pilnutėliai židrovysalei reišdiant nusistebėjimą, visu savo sunkiu svoriu užgruvo ant susižeidusio Sedlicko. Tai buvo padaryta žaidimą sustabdžius. Jis kelis kartus, sąmoningai bandė "pakaustyti" Čekauską ir Jasevičių. Lietuvių tarpe kursuoja nuomonė, kad jis prisidėjo prie Jasevičiaus susižeidimo. Per vienas rungtynes jis sąmoningai bandė savo pakaušiu sužaloti Adzimai nosį. Laimei, bent šį jo brutalumą pastebėjo australas teisėjas ir čia pat jį nubaudė. Akivaizdoje Dancio brutalumų ir pakartotinių išsišokimų, lietuvių rinktinės vadovybė kreipėsi į Pietų Australijos krepšinio sąjungos atstovus. Būdingas buvo jų atsakymas: "Mes tai irgi matome, bet jis

mums reikalingas"... Kada nors, kai maura atliks savo darbą, jis galės išeiti. O dabar jis dar reikalingas. Tačiau, praslinkus tik savaitė po žaidynių su lietuvių rinktinė, kai jis nebuvo jau taip "labai reikalingas", australas teisėjas išvarė jį iš rungtynių tarp latvių ir Pietų Adelaidės komandų. Stambioms raidėms aprašant Dancio išmetimą, australų spaudoje buvo aiškiai pareikšta, kad prieš M. Dancį reikalinga pavartoti disciplinarines priemones ir kad būtų geriau, jei latvių komandos kapitonas būtų George Dancis (Maiko brolis).

Kaip M. Dancis elgėsi rungtynių aukštelėje, taip latviai židrovų eilėse. Jie kiek įmanydami kollojo kiekvieną lietuvių žaidėją per kiekvienas rungtynes prieš australus ir kiek tik įmanydami skatino australus nepasiduoti. Kiekvienas teisėjų sprendimas, palankus lietuviams, būdavo palydimas maurojančio pasipiktinimo. Atrodė, kad jei latviai nebūtų pasekmių, jie visi šoktų žemyn, apstumdę lietuvių žaidėjus. Daugeliu atveju jie taip įsikarščiavo, kad grasinimus nukreipdavo į tuos, kurie palaikė lietuvių pusę. Jeigu lietuvių būtų sekę latvių pavyzdžiu, žid-

rovai būtų pradėję tarpusavyje kovoti. Lietuvių santūrumas apsaugojo nuo didesnių nesusipratimų. Tačiau latviai vistiek sugėbėjo gerokai apstumdyti vieną Adelaidės lietuvių. Jie sudraskė jo marškinius, subraižė veidą.

Vietovėse, kur lietuvių dirba kartu su latviais, įtampa dar ir šiandien nėra atslūgusi. Lietuviai smerkia latvių laikyseną, o latviai nesuvirškina dar vieno pralaimėjimo svetimaus akyse. Jų bandymas sukurti mitą, kad latviai yra geriausi krepšininčiai, po triuškinančių lietuvių rinktinės laimėjimų, labai sumenkėjo. Jie, kaip atrodo, ieškos būdų vėl iškelti save bent australų akyse. Vienas adalaidiškis latvis neseniai prasiarė, kad "netrukus Australijoje pasirodys latviška rinktinė, kuri suplėšys amerikonišką dolerį į smulkutėlius gabalėlius". Gal tai tik atsitiktinis pasakymas, neturintis ko sakyti, gal planai, latviški viltiniai lūkesčiai, o gal ir desperatiškai konkretūs užsimojimai. Jeigu tokia rinktinė iš kur nors ir atsirastų, lietuvių, manau, nesektų latvių pėdomis ir jų žaidėjų nedrabstytų purvais. Galimas daiktas, kad jie net palaikytų juos, nors jie ne ka-

ATSIŪSTA PAMINĖTI

THE BALTIC REVIEW, 27 nr. Tai keturis kartus į metus pasirodąs žurnalas, skirias savo medžiagą pavergtųjų tautų, ypač Pabaltijo kraštų, problemoms. Šiame numeryje, šalia eulogijos mirusiam VLK'op-kui Dr. Ant. Trimakui, telpa V. Sidzikausko straipsnis apie Pabaltijo valstybes policentrinėje eroje. Ev. Roosaare patiekia gerai išstudijuotą apžvalgą apie JAV ir Pabaltijo valstybių konsularinius santykius ir jų teisinius pagrindus. Seka visa eilė kitų straipsnių, giliau žvelgiančių į Pabaltijo kraštų padėtį sovietinėje okupacijoje.

Žurnalą galima užsisakyti šiuo adresu: The Baltic Review, 29 W. 57 St., New York 19, N.Y.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti
D I R V A

Žinokite žaistų -- jis pamiršta jam padarytas žaizdas ir padarytą grubumą.

USE EAGLE STAMPS LIKE MONEY AT ALL 5 MAY CO. BASEMENT STORES!

MAY'S BASEMENTS

DOWNTOWN
ON THE HEIGHTS
PARMATOWN
SOUTHGATE
GREAT LAKES MALL

Specialus pirkinys!

APRENKITE JĄ ŠILTAI IR SKONINGAI!
PASIRINKITE IŠ MŪSŲ DIDŽIULĖS ATRANKOS

ŽIEMINIUS PALTUS

17.99

STILIUS A

STILIUS B

BASEMENT GIRLS' DEPARTMENT,
THE MAY COMPANY,
DOWNTOWN AND ALL 4 BRANCHES

STILIUS A

Pilksvas vilnonis paltas, su prisitūtomis kišenėmis, akcentuotas papuoštomis sagomis, atjungiamu šaliku. Pusė orlono akryliko, medvilnės pamušalu. Pasirinkimas žalių ir rusvų spalvų. Dydžiai 7 iki 14.

STILIUS B

Medvilnės pliušo medžiaga, dvieilis stilius, dvi su atlapais kišenės, papuoštos odinėmis siūlėmis. Pamušalas iš šilto Orlono. Pasirinkimas žalių ir rusvų spalvų. Dydžiai nuo 7 iki 14. Girls' Fall Handbags Puikių stilių, lygiai kaip didžiosios sesutės. Didelis pasirinkimas iš daugelio spalvų ir stilių. Plius Fed, mok \$ 1 to 1.99 Girls' Fall Millinery Patrauklūs stiliai ir spalvos, suderintos su naujuoju paltu. 2.99

MOKYKLAI! PASIPUOŠIMUI!

BERNIUKAMS TVIRTOS
MEDVILNĖS

PROPORCINGOS

MOKYKLINĖS KELNĖS

3.49

normalių dydžių 6 iki 18

siauros 6 iki 16

Storesniems 28 iki 34 ...

..... 3.99

Medvilnės kelnės ivy stiliuje su kilmomis diržu ir jau atsitais galais dėvėjimui. Pasirinkimas iš alyvinių, rudų, juodų ir rusvų.

normalios

6 iki 18

siauros

6 iki 16

storesniems

28 iki 34

BASEMENT BOYS' DEPARTMENT, THE MAY COMPANY
DOWNTOWN AND ALL 4 BRANCHES

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

KIEK ALAUS TAURIŲ STATINĖJE?

496 taurės (nesismulkinant dėl kelių uncijų). Tai daug alaus. Ir jei tas alus yra Stroh's... tai daug puikaus pasismagavimo... išskirtinis ugnim virto alaus skonis, apie kurį kiti alūs svajoja. Jums patiks Amerikoje vienintelio ugnim virto alaus skonis. Išgerk Stroh's.

Stroh's

AMERICA'S ONLY FIRE-BREWED BEER

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

* **TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS** įvyko rugsėjo 6 d. šv. Jurgio parap. bažnyčioje. Nežirdint atostogų meto bažnyčioje lietuviškoji visuomenė dalyvavo skaitlingai. Iškilmingas pamaldas laikė parap. klebonas kun. B. Ivanauskas ir pasakė tai dienai pritaikytą gražų, turiningą ir prasmingą pamokslą, pareikšdamas Liet. Bendruomenės padėką, kad imtasi iniciatyvos minėti mūsų tautos šventę. Ragino visus lietuvius nemustoti vilties, -- dirbti ir kovoti dėl tėvynės laisvės, skirti Dievo Motinai maldas už kenčiančią mūsų motiną Lietuvą ir nešančius vergiją brolius ir seses už geležinės uždangos.

Iškilmingos pamaldos buvo laikomos už kenčiančią Lietuvą. Pamaldose su vėlavomis dalyvavo šios organizacijos: LB I-jį Apylinkė, Ramovėnai, ALT, Ateitininkai Studentai, Ateities Klubas, Ateitininkai moksleiviai ir sendraugiai, Skautų Neringos ir Pilėnų tantai. Pamaldose giedojo šv. Jurgio parap. choras, vadovaujamas muz. P. Ambrazo. Solo giedojo F. Kaminskis. Pamaldos buvo filmuojamos.

* **BALFO 55 SKYRIAUS** narių vajų užbaigus, šio skyriaus valdyba praneša, kad be ankščiau gautų \$109, dar yra gauta \$63 nario mokesčių už 1964 metus. Tuo būdu šis Balfio skyrius šiais metais pasiekė rekordinį skaičių.

Tenka pažymėti, kad Clevelande yra dar du Balfio skyriai. Nario mokesčių berenkant, buvo gauta dar ir aukų: iš dr. Ant. Miliausko \$25, Edv. Varekojo \$10 ir K. ir O. Karpių \$5.

Valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems nariams, aukotojams ir šio skyriaus išdūn. Jonui Balbaitui, kuris taip sėkmingai pravedė Balfio narių vajų.

Balfio 55 Sk. Valdyba

* **KONGRESMANAS WILLIAM E. MILLER**, respublikonų vice-prezidentas, rugsėjo 17 d. lankysis Clevelande ir pasakys kalbą Ohio respublikonų konvencijoje. Jo kalba bus transliuojama per televizijos stotis, pradedant 8:30 val. vak.

Kong. W. E. Millerio kalba laukiama su dideliu susidomėjimu, nes tai pirmoji kalba Ohio atidaryt rinkiminę kampaniją.

Respublikonų konvencija vyks Clevelando RKO teatro salėje.

IKURTUVES PAS GARMUS

Antanas ir Vera Garmai sekmadienį, rugs. 6, suruošė savo naują, puošnių namų įkurtuves, kuriose dalyvavo apie 30 artimų draugų ir giminių.

Antanas Garmus yra ALT Sąjungos Clevelando skyriaus narys, veiklus skyriaus reikaluose ir Vilties d-jos revizijos k-jos narys. Svečiai palinkėjo jiems gražaus, laimingo gyvenimo, sugėbėjusiems taip gražiai įsikurti. Svečias

* **Z. Mudrauskienė**, iš Floridos, paviešėjus apie mėnesį pas savo sūnų ir dukterį, vėl išvyko į Miami. Šiomis dienomis atvyko iš Hollywood, Floridos, p. Zdanienė pasisvečiuoti Clevelande. Jos vyras, žinomas veikėjas, Antanas Zdanis, mirė pereinamais metais.

Abi šios viešnios yra plačiai žinomos Clevelando lietuvių tarpe, daug veikusios organizacijose.

Visais apdraudos reikalais kreipkitės į vieną iš seniausių apdraudos įstaigų Clevelande. Mūsų "Stock Casualty Co." duoda 15-25% nuolaidos geriams mašinų vairuotojams.

ATSTOVAS VYT. SENKUS

WO 1-6820

Office ME 1-5997

M. A. SCHNEIDER CO.
2710 Lorain Ave.,
Cleveland, Ohio

Clevelando Progreso parodoje (iš kairės): lietuvišką skyrių suorganizavusi D.L.K. Birutės d-jos pirmininkė V. Nagevičienė, birutininkė A. Knystautienė, apskrities kontrolierius Ralph Perk, E. Neimanaitė, kandidatas į apskrities rekorderius Len Richter, A. Neimanienė ir J. Balašaitytė.

NEW YORKO VYRŲ OKTETO KONCERTAS

Pirmas šio rudens sezono parengimų "debiutas" pavyko. New Yorko vyrų okteto koncertas pritraukė pilną Naujosios parapijos salę publikos, labai šiltai priėmusios svečių pasirodymą.

Koncerto pradžioje klebonas kun. J. Angelaitis padėkojo atsilankiusiems, taip pat programos išpildytojams ir parengimo vadovams už tuo būdu suteiktą paramą naujo fortepijono įsigijimui. Tik ką įsigytas koncertinis instrumentas tikrai bus didelė pagunda koncertų rengėjams.

Oktetas, A. Mroziński iki daktalių tikslios muzikinės palydos fono, koncertą pradėjo mūsų kompozitorių Šimkaus, Švedo, Račūno ir Sodėikos dainomis. Jei pirmoji (Ei, Lietuvos kareivėliai) pareikalavo kelių momentų, kol vyrai kariškai tarant, "istojo į koją", sekančios dainos jau įsirikavo į darnaus vieneto ritmą, kur tuoj iškilio okteto ir akomponiatoriaus stebėtinai darnumas, bendras pojūtis ir viens kitu pasitikėjimas. Pirmos dalies 4 dainos įšildė klausytojus ir teko papildomai prijungti Daug, daug dainelių...

A. Mroziński patiekti fortepijono solo Čiurlionio Trys preliudai ir Nokturnas nukėlė klausytojus į mistiškąjį mūsų meno geniaus pasaulį. Prityrusio muziko rankomis buvo išryškinti melodijų momentai, kuriuose atsispindi lietuviškos muzikinės kultūros šaknys, jau kompozitoriaus ir daktalininko gyvenimo laikotarpyje pasiekę pasigėrėtinų aukštumų.

Sekančiose keturiose dainose

(Didelė, Rausvuose Rytuose, Kir-vir-jo ir Pajūriais) oktetas pasirodė ty dainų laisvesne interpretacija. Toji interpretacija sukelia įvairių nuomonių muzikos žinovų tarpe. Manoma, kad, pvz., Kir-vir-jo dainoje pritrūktų vengti efektų, naudojamų kazokų choruose. Tačiau dėl dainų interpretacijos sunku būtų ir siekti vieningos nuomonės. Lieka tik viena "tiesa", kad svetimųjų kompozicijoms, jei ir tinka originalui artimesnė interpretacija, lietuvių kompozitorių ir liaudies dainų aranžavimai turėtų likti be pasiskolintų iš svetur efektų.

Po pertraukos okteto repertuarą pasigirdo pasaulinių kompozitorių garsai, kaip Chopino Ruduo, Tyliai, tyliai iš Verdi operos Rigoletto ir Brahms'o Lopšinė, Čia gražiai įsiderino ir A. Mroziński aranžuota daina Kampelis, solo dainuojant L. Rallui. Šiose dainose oktetas kaip tik ir turėjo galimybių pasirodyti, kaip gan aukštos muzikinės kultūros vienetas, deramai išryškines turimą balsinę medžiagą. Solistas L. Rallys užsirekomendavo stipriai balso dėkingoje jo pajėgumui melodijoje. Publikai patiko ir dainą teko pakartoti. Solistui patartina atkreipti dėmesį į taisyklingesnę teksto tarseną. Tai didelė visų solistų klūptis, bet ją gi gražiai yra nugalėjęs ir apvaldęs oktetas...

Muzikinėje įtarpoje A. Mroziński pagrojo Liszt'o Consolation ir gyvą De Falla Ugnies šokį.

Koncerto pabaigoje trijų A. Mroziński aranžuotų dainų ir

Paulausko Jūreivių maršo nepakako. Raudona Aguona ir Sapnų Pilis, tai melodingos ir oktetai dėkingos dainos, nepasizymį komplikuotumu, bet leidžiančios reikštis gyvai ir nuotaikingai, bet kuriai klausai prieinama gaida. Taip kaip valsiukas Prie gintaro jūros... Svarbu, kad tai atitiko išilusiai nuotalkai ir jau užsimezgsiam ryšiui tarp scenos ir publikos. Taigi, -- bisui -- dar 5 dainos, kol pristigo gaidų... Okteto vyrai nepagalėjo daina atskėditi už šiltą publikos pritarimą. Bet -- okteto pajėgumas leidžia ir pasibranginti. Jo orumui tai nebūtų pakenkę.

Sėkmingai praėjęs koncertas buvo baigtas svečiams prisegant po gėlę, rengėjų vardu Juliaus Kazėno tartu padėkos žodžiu ir -- vaišėmis.

Daugelis pasinaudojo proga ir įsigijo okteto dainų plokštele. J. Pmš.

* **K. DONELAIČIO MINĖJIMAS** Clevelande įvyks šeštadienį, rugsėjo 12 d., 7:30 val. vak. šv. Jurgio parapijos salėje.

Programoje: ištraukos iš K. Donelaičio raštų (skaitys akt. E. Blandytė iš Chicago) A. Augustinavičienės ir St. Barzduko paskaitos.

Meninę programos dalį atliks Čiurlionio Ansamblis, vadovaujamas muz. A. Mikulskio. Po minėjimo -- pobūvis.

* **K. MARTINĖNAS** -- po sunkios skilvio operacijos grįžo iš Igoninės ir šiuo metu ilsisi namuose. ALT S-gos Clevelando skyriaus nariai linki bičiuliui K. Martinėnui greito pasveikimo.

* **THE CLEVELAND TRUST Co.** praneša apie naujus paskyrimus to banko skyrių vadovybėje. Edward J. Braham skiriamas Euclid-79 gt. skyriaus vedėju. Jo asistentu bus Edward Woytek.

Joseph S. Zuk paskirtas vedėju padėjėju į Detroit - Cook gt. skyrių, to skyriaus vedėju paskyrus Ronald Tilden.

REGISTRUOKIMES!

Kad dalyvauti rinkimuose, reikia būti užsiregistravusiam. Rugsėjo 23 d. yra paskutinė diena registravimuisi. Jau dabar galima tai atlikti nuvykus į Cuyahoga County Board of Elections, 623 St. Clair Ave. Istaiga atdara nuo 8:15 iki 4:15 val. p.p. kasdien (ir šeštadieniais). Rugsėjo 14 d. bus galima registruotis specialiai tam tikslui paruošiose vietose. Reikia sekti laikraščius, kur bus tos vietos skelbiamos.

Šį rudenį vyks labai svarbus rinkimai, todėl svarbu, kad kiekvienas turįs teisę balsuoti būtų laiku įsiregistravęs.

SKAITYK IR PLATINK DIRVĄ

CLEVELANDE NAUJAI ATSIDARANTI GALLERY INTERNATIONAL

13218 SUPERIOR AVENUE
(kampas Superior ir Euclid Avenue)

nuo rugsėjo 12 iki spalio 15 d. ruošia

dailininko
ALFONSO DARGIO
ir
skulptoriaus
ANTANO MONČIO
KŪRINIŲ PARODĄ

Galerija atidaryta kasdien, išskyrus pirmadienius, nuo 2 iki 7 val. vak. ir sekmadieniais nuo 2 iki 5 val. vak.

PADĖKA

Lit. Vysk. M. Valančiaus mokyklos tėvų komitetas turėjo progos per Parade of Progress vaišinti tūkstančius clevelandiečių, kurie aplankė šią didžiulę parodą, mokyklos mokinių mamų vaikų skaniai iškeptais tortais ir pyragais. Clevelando lietuvių šioje didžiulėje parodoje atstovavo D. L.K. Birutės Draugija, kuri pakvietė ir leido mūsų mokyklos tėvų komitetui net keturias dienas demonstruoti lietuvių kulinarius gabumus.

Tėvų k-to didžiausia padėka mamytėms, kurios taip nuoširdžiai prisidėjo su savo kepsniais ir D.L.K. Birutės D-jai už pakvietimą ir leidimą pasinaudoti vienu stalu. Nuoma už šias keturias dienas, \$40.00 ką sumokėjome D.L.K. Birutės D-jai, gal kiek ir perdidelė, bet mokyklai sukėlėme apie \$260.00. Visiems, kurie prisidėjote ir parėmėte lietuvių mokyklą -- ačiū!

Tėvų Komitetas

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS

su maistu ar be maisto. Pageldaujamas vyras. Teirautis tel. 791-2537.

* Nuolaida už du automobilius šeimoje, taip pat už "compact" automobilius. Skambinkit Z. Obeleniui 881-7741 ar V. Giedraičiui 944-6835.

J. P. MULL-MULIOLIS REALTOR

Šv. Jurgio parapijoje

6 k. 1 š., gerame stovyje, variniai vandens vamzdžiai, geras rūsys, 2 vonios, gražus kiemas, garažas. Įmokėjimas tik \$600.00.

2 šeimų, 4-4, 11,000 dol.

2 šeimų, 4-3, 7,700 dol.

2 š. 5-4 ir 6 k. 1 š. ant 1 sklypo arti šv. Vito. Gražus kiemas. \$14,900.

Investavimui

212 š. ir 1 š. ant vieno sklypo, gerame stovyje, pajamų virš \$200 per mėnesį. Kaina \$12,500. Įmokėjimas \$1,000. Bankui \$121 mėn.

Euclid — Green

6 kamb., 3 mieg. butas žemai, moderni virtuvė ir vonia. 3 kamb. butas viršuj. \$16,500.

Lietuviai bendradarbiai: Alg. Dailidė, John Lorenz ir Ant. Mikoliūnas 13229 Superior Ave.

UL 1-6666

ISNUOMOJAMAS

5 kambarių butas be baldų. Teirautis tel. UT 1-8821. (99-101)

Naturally

SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and REMODELING LOANS
... INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

Ispanės (iš Pas. Mugės - Ispanijos paviljono) Vyt. Maželio nuotr.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Inž. V. Volertas, JAV LB Tarybos vardu, atsiuntė Lietuviai krepšinio rinktinės išvykui vadovui inž. Valdui Adamkavičiui telegrama sveikindamas jį ir visą rinktinę su laimėjimais Australijoje ir Kanadoje.

• Ped. Lituanistikos Institute mokslas pradėdamas rugsėjo 12 d., šeštadienį, 9 val. 30 min. ryto. Ši semestrą dėstoma: 1. Žodžio ir sakinio intonacija; sakinio struktūra ir jo skyryba; vertimai iš anglų kalbos (Domas Velička). 2. Psichopedagogika (Petras Maldeikis). 3. Lietuviai tautos istorijos šaltiniai ir periodizacija (dr. V. Sruogienė). Asmenys, kurie dar nėra užsiregistravę, o mano lankyti Institutą, prašomi atvykti minėtu laiku užsiregistruoti. Neakivaizdinis (korespondencinis) lituanistikos dalykų dėstymas vykdomas be pertraukos. Galima registruotis bet kada ir bet kur gyvenantiems. Kreiptis šiuo adresu: P. L. Institutas, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636.

ADOLFAS BUTKYS, rašytojas N. Butkienės ir buv. Vyr. Tribuno teisėjo prof. Česlovo Butkio sūnus, įgijo daktarą, baigdamas Pensilvanijos Universitetą.

Be to jis yra baigęs ekonomijos mokslus Albright Kolegijoje, Reading, Pa., bei biznio administraciją ir prekybą mokslo Temple Universitete, Philadelphiaje. Studijų metu jis priklausė visai ellei studentų korporacijai, kur priimami tik moksle pirmiausia studentai.

Šalia studijų, jis yra uolus šachmatininkas ir pirmininkauja Reading, Pa. YMCA šachmatininkų klubui.

VYRESNIŲ SKAUCIŲ DĖMĖSIUI!

Visos Vyresnės Skautės kviečiamos dalyvauti Skautėjų Seserijos ruošiamame Vadovų Sąskrydyje. Sąskrydis įvyks rugsėjo 19-20 dienomis Clevelande. Visais informacijos ir registracijos klausimais rūpinasi M. Jonikienė, 6346 So. Washenew Avenue, Chicago, Ill. 60629. Tel.: PR 6-3583.

Yra ypatingai svarbu, kad kuo didesnis Vyr. Skautėjų skaičius galėtų į šį sąskrydį atvykti, nes jame bus svarstomos Vyr. Skautėjų veiklos gairės.

Kviečiamos visos Skautės Akademikės, taip pat prašomos dalyvauti ir tos Vyr. Skautės, kurios jau nebėra veiklios tuntu ribose.

Sąskrydžio metu planuojama sudaryti komisijos labai reikalingam Vyr. Skautėjų Konspektui paruošti.

BALFO IŠVAŽIAVIMAS — NIDOJE

Flinto, Saginaw, Bay City, Lansingo ir apylinkių lietuvių rudeninis Balfio išvažiavimas įvyks rugsėjo 13 d. prie Lobdell ežero Kodacių vasarvietėje Nidoje. Prašome visus minėtų vietovių ir apylinkių lietuvius atsilankyti, o taip pat būtų malonu susilaukti svečių ir iš Detroito. Programoje Balfio reikalai ir bendros atsivertos vaisės. Pradžiai 1 val.

Iki pasimatymo gražioje rudens gamtoje!

Valdyba

PRANCISKONŲ GIMNAZIJA

Pranciškonų gimnazijoje K e n n e bunkporte, Maine, pamokos prasidės rugsėjo 14 d. Mokiniai renkasi rugsėjo 13-tą. Ruošiamasi iškilmingam mokslo metų atidarymui.

Siemet naujų mokinių bus 30. Jie dažniausiai iš tolimųjų Amerikos bei Kanados vietovių.

Vasaros metu erdvūs gimnazijos pastatai buvo tvarkomi didesniame mokinių patogumui. Ten nuolat vyko pagerinimo bei atnaujinimo darbai.

Kadaise Los Angeles lietuvių tarpe buvo retenybė lietuviškos vestuvės o šiandien, kolonijai smarkiai augant, jau kas šeštadienį įvyksta po vienas ar dvi vestuves. Nuotraukoje matome medicinos studentą Sigitą Babušį ir Danutę Griciūtę, rugpjūčio 29 d. sukūrusius lietuvišką šeimą. Povestuvinei kelienei jaunavedžiai išvyko į Europą.

L. Kančausko nuotrauka

HAMILTONE STATYS

KULTŪRINI CENTRA

Šią vasarą taut. šokių grupei "Gyvatarui" ir Aušros Vartų parapijos chorui atostogomis pasinaudoti neteko. Abi grupės prakitavę Aušros Vartų parapijos salėje besiruošiant didžiam lietuvių Dienos pasirodymui New York'e. Du autobusai su "Gyvataro" šokėjais, vadovaujama G. Breichmanienės ir choristais, vadov. V. Verikailio, buvo išlydėti į New York'ą. Kokį įspūdį padarė šis jungtinis lietuvių pasirodymas svetimiesiems, aiškiai parodė amerikoniškoji spauda. Net ir angliškasis "The Hamilton Spectator" įsidėjo didžiojo lietuvių parodo nuotrauką. Tai labai gražiai pristato Hamiltono lietuvių tarp netaip jau labai draugiškų angliškųjų nacionalistų. Tačiau per mūsų darbą, jie ir nenorimi turėti pripažinti, kad lietuvių yra netik geri fabriku darbininkai, bet taip pat yra geri ir kultūriniai darbe. Sudarydami vos 2000 gyvybių Hamiltono aplinkumoje, sugeba pasirodyti be priekaištų kultūrinėse varžybose net su skaitlingesnėmis ir turtingesnėmis angliškoms grupėmis.

Gausėjant lietuviškam prieaugliui ir atsirandant daugiau kultūrinio ir tautinio darbo darbuotojų, jau seniai Hamiltono lietuviams iškilo nauja ir sunki problema — patalpos. Visos meninės grupės bei organizacijos taip užpildė vienintelę po bažnyčią salę, kad neretai dirbama net keliomis pamainomis. Ši problema jau buvo pradėta spresti prieš 10 metų "Lietuvių Namų" bendrovės. Bet tos bendrovės projektai projektais ir lieka.

Patalpų kultūriniam darbui klausimą perėmė Aušros Vartų parapijos klebonas prel. dr. J. Tadarauškas. Jo statybos projekte numatyta salės įvairioms repetacijoms bei vietinio pobūdžio pasirodymams, taip pat ir krepšinio treniruotėms. Šalia klebonijos jau nupirkti du namai ir tuojau bus griunamie. Čia ir bus statomas kultūrinio ir tautinio gyvenimo centras.

V. P.

ST. LOUIS

* LB ST. LOUIS APYLINKĖ rezoliucijų pravedimo žygiui remti ir plėsti paskyrė \$30,00 auką. Kitos LB apylinkės turėtų pasiekti St. Louis apylinkės parodyti. Visos aukos tam tikslui siųstinos tiesiog Komiteto kasininkui: Mr. G.A. Petrauskas, 3442 Madera Ave., Los Angeles Calif., 90039.

WATERBURY

LABDARINGAS PARENGIMAS BALFO NAUDAI

Danutė Venclauskaitė savo sodyboje — 89 Spindle Hill Road, Waterbury, Conn., š. m. rugsėjo mėn. 12 d., nuo 4 val. p. p. ruošia subatvakarij labdarinigiems tikslams paremti.

D. Venclauskaitė vaišių išlaidas padengia savo lėšomis, o visos surinktos pajamos atiduodamos BALF.

Tie jos parengimai, labiausiai skiriami jos tėvų Stanislaui ir adv. Kuzmiero Venclauskių labdarinigiems tikslams atminti, įvyksta vienas vasario 16 d., kitas rudenį. Jie gausiai lankomi geros valios žmonių, norinčių prisidėti prie gerųjų darbų.

Į subatvakarij kviečiami visi.

(bj)

RŪTOS ANSAMBLIO METINĖ IŠVYKA

Visą vasarą dirbęs Rūtos ansamblis rugpjūčio 29 d. turėjo savo metinę išvyką į Slivynų vasarvietę, Blue Manor, Lake George, Diamond, New York, Adirondacks kalnuose.

Išvykoje dalyvavo visi Rūtos ansamblio nariai ir pakviesti svečiai: prof. Juozas Žilevičius, fot. Vyt. Maželis ir A. S. Trečiokas su žmona.

CHICAGO

UŽBAIGTUVES BRIGHTON PARKE

Mokytojai atlieka labai svarbų darbą ir vasaros vaikų aikštelėse. Sunku būtų patikėti nemažai. Ne tik kaip jie ten sunkiai dirba karštos vasaros metu, bet pamatyti, ką jie yra vertingo ir įdomaus išmokę. Tokią progą turėjo rugpjūčio 21 d., kai Marijos Pečkauskaitės vardo vaikų vasaros aikštelės buvo viešas pasirodymas ir tuo pačiu oficialus vasaros mokslo ir pramogų sezono užbaigimas. Jų pamokos ir žaidimai būdavo atliekami McKinley Parke už Western Ave., prie 39 gatvės. Tai Brighton Parko ir jo apylinkės vaikų vasaros stovykla, kuri tęsiasi dešimt savaitę, kasdien nuo 10 val. iki 2 val. po pietų. Dirbo mok. M. Šulaitienė. Ji turėjo savo globoje 20-30 vaikų, pradedant 5 iki 10 metų amžiaus. Darbas buvo labai nevienodas, sunkus ir nedėkingas, bet labai reikalingas jaunimui. Tą gali patvirtinti tie, kurie matė jų užbaigimo iškilmes.

Iškilmės buvo pradėtos bažnyčioje pamaldomis, kur kun. Juknevičius pasakė jiems gražų žodį ragino mylėti savo tėvynę Lietuvą, paskui pats atėjo į salę pažinti programos.

Programos pranešėja buvo Emilija Pakštaitė, gerai atlikusi savo pareigas. Pradėjus Lietuvos himnui ir malda, buvo iškelta tautinė vėliava. Buvo prarasti žaidimai vaikams labai tinkama forma: gyva, judri, visus įpareigojanti ir užimanti, tuo pačiu jiems patiems labai įdomi ir darybina. Žinoma, labiausiai vaikams tiko ir visiems patiko, tai Audimėlis, Aš išaukau į kamara, Jurgeli, meistrelli, mokyk vaikus savo ir panašūs, kur vaikai tikrai galėjo parodyti savo sugebėjimus. Vaikai patys džiaugėsi, plojo ir išgyveno tai ką galvojo, sakė ir darė.

Po programos buvo pietūs, kuriuos parūpino tėvų komitetas. Alvudo išdalininkas inž. P. Slabokas svečius ir jaunimą vaišino atvežtomis iš kaimo slyvomis. Pr. Šulas sveikino dalyvius, tėvų komitetą ir talkininkus Alvudo vardu, nuoširdžiai visiems padėkodamas už darbą, paramą ir rūpestį tvarkant šią vasaros Marijos Pečkauskaitės aikštelę McKinley parke.

Mok. Magd. Šulaitienė įteikė tėvų ir komiteto dovana už gerą vaikų švietimą ir mokymą. Alvudo centras pakvietė šios aikštelės mokinius dalyvauti šeštadienio pasirodymuose su savo atskira menine programa.

A.G.

Šeštadienio vakare, rugpjūčio 29 d. Rūtos ansamblis Slivynų vasarvietės patalpose turėjo dainų koncertą, kuris buvo labai gerai išpildytas, taja proga pagerbiant prof. Juozą Žilevičių, ansamblui padainuojant jo sukomponuotą dainą.

Daugelis dalyvių šią Slivynų vasarvietę lankė pirmą kartą, todėl viskas buvo įdomu, nauja ir nematyta. Išvažiavimas įvyko atostogų įkarščio metu, bet Slivynai aprūpino visus, užleidami net dalį savo privačių patalpų.

Rūtos ansamblis, o ypač muz. Alg. Kačanauskas, labai daug dirbo, kad Lietuviai Dieną New Yorko mugėje būtų sėkminga. Rūtos ansamblis 2 savaites prieš Lietuviai Dieną dalyvavo R.C.A. paviliono programos išpildyme. Įdainavo į juostelę, kuri buvo per dvi savaites perduodama per TV, garsinant Lietuviai Dieną per 500 TV stočių.

Dabar Rūtos ansamblis intensyviai ruošiasi naujai lietuviškai plokštelei "Mes dainuojam su rūta". Lapkričio 14 d. dalyvaus Baltimorės Lietuviai Klubas 50 metų sukakties minėjime.

A. S. Trečiokas

DETROIT

MOKSLO METŲ PRADŽIA

Dar kartą primenama, kad šį šeštadienį, rugsėjo 12 d. L.B. Lituanistinė mokykla pradeda mokslo metus. Visų skyrių mokiniai iš ryto 9 val. 45 min. renkasi į šv. Antano parapijos mokyklą. Pirmojo šeštadienio darbo tvarka buvo paskelbta Detroito žiniuose pereiną savaitę, todėl šį kartą primenama tik kada ir kur visi mokiniai privalo susirinkti.

Nauji mokiniai, kurie iš anksto nespėjo užsiregistruoti, visai tai galės atlikti rugsėjo 12 d. nustatyta tvarka. Pamaldose, bendroje mokyklos nuotraukoje ir pamokose dalyvauja ir nauji mokiniai. Visi mokiniai bus paleisti namo lygiai dvyliką valandą. Visiems dalyvavimas privalomas.

Mokyklos vedėjas

LOS ANGELES

* LOS ANGELES LIETUVIAI ŽURNALISTAI turės savo susirinkimą rugsėjo mėn. 26 d., šeštadienį, 7 val. vakare LB centro salėje, 4415 Santa Monica Blvd., Los Angeles, S.J. Paltus, vadovavęs vietos žurnalistų skyriui, pasitraukė iš pirmininko pareigų. Skyriui laikinai vadovauja V. Bakūnas, I pasitraukusio S. J. Paltus vietą pakviestas valdybos kandidatas Ig. Medziukas. Kiti valdybos nariai yra: M. Irlikienė, A. Giedraitis ir L. Vallukas. Pareigomis iš naujo bus pasiskirstoma rugsėjo 26 d.

LIETUVOS GENERALINIAM KONSULUI

a. a. JONUI BUDRIUI

mirus, gedule likusią jo šeimą ir artimuosius, taip pat savo nario netekusią Lietuvos Diplomatinę Tarnybą nuoširdžiai užjaučia ir drauge gedi

Lietuvos Laisvės Komitetas

ir

Lietuvos Delegacija

Pavergtųjų Tautų Seime

Amerikos Lietuviai Tautinės Sąjungos Elizabeth skyriaus pirmininkui, buv. ALT S-gos Rytų Apygardos išdinininkui ir tautinių organizacijų veikėjui

JUOZUI JUŠKAI

mirus, jo šeimai ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia

ALT S-gos Rytų Apygardos ir
ALT S-gos Newarko Skyriaus Valdybos

M. Remienė, V. Brazienė, M. Meškauskaitė, E. Blandytė, N. Vengrienė, P. Vaitaitienė modeliuos rugsėjo 27 d. vykstančioje Madų Parodoje, Chicagoje.